

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
Факультет дизайну
Кафедра графічного дизайну

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Розробка серії ілюстрацій до української народної колискової “Котику
Сіренький”»

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальність 022 Дизайн

Освітня програма Графічний дизайн

Виконала: студентка групи БДг5-22

Пилипенко О.О.

Науковий керівник к. філос. н., доц.

Ільницька Л.В.

Рецензент

Київ 2026

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
Факультет дизайну
Кафедра графічного дизайну
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Спеціальність 022 Дизайн
Освітня програма Графічний дизайн

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри ГД

д. філос. Лілія ЖУРАВЕЛЬ-ЗМСЄВА

« ____ » _____ 2026 року

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Пилипенко Ользі Олегівні

1. Тема кваліфікаційної роботи «Розробка серії ілюстрацій до української народної колискової «Котику Сіренький»»

Науковий керівник роботи Ільницька Любов Віталіївна, к.філос.н., доц.
затверджені наказом КНУТД від «17» березня 2026 р. № 62-уч.

2. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи: наукові публікації та джерела за темою дослідження дитячої книжкової ілюстрації та української народної колискової.

3. Зміст кваліфікаційної роботи (перелік питань, які потрібно розробити):
Вступ, Розділ 1. Розгляд художніх особливостей дитячої книжкової ілюстрації,
Розділ 2. Аспекти дизайн-розробки концепції до ілюстрацій до колискової «Котику Сіренький», Розділ 3. Художньо-проектна розробка серії ілюстрацій до української народної колискової «Котику Сіренький», Загальні висновки, Список використаних джерел, Додатки.

4. Дата видачі завдання лютий 2026

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапу кваліфікаційної роботи (проєкту)	Орієнтовний термін виконання	Примітка про виконання
1	Вступ	лютий 2026	
2	Розділ 1. Розгляд художніх особливостей дитячої книжкової ілюстрації	лютий 2026	
3	Розділ 2. Аспекти дизайн-розробки концепції до ілюстрацій до колискової «Котику Сіренький»	березень 2026	
4	Розділ 3. Художньо-проектна розробка серії ілюстрацій до української народної колискової «Котику Сіренький»	квітень 2026	
5	Загальні висновки	травень 2026	
6	Оформлення (чистовий варіант)	травень 2026	
7	Подача кваліфікаційної роботи (проєкту) науковому керівнику для відгуку (за 14 днів до захисту)	червень 2026	
8	Подача кваліфікаційної роботи (проєкту) для рецензування (за 12 днів до захисту)	червень 2026	
9	Перевірка кваліфікаційної роботи (проєкту) на наявність ознак плагіату (за 10 днів до захисту)	червень 2026	Коефіцієнт подібності ____% Коефіцієнт цитування ____% _____
10	Подання кваліфікаційної роботи (проєкту) на завідувачу кафедри (за 7 днів до захисту)	червень 2026	

З завданням ознайомлений:

Студентка _____

Ольга ПИЛИПЕНКО

Науковий керівник _____

Любов ІЛЬНИЦЬКА

АНОТАЦІЯ

Пилипенко О.О. Розробка серії ілюстрацій до української народної колискової «Котику Сіренький». Рукопис.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю 022 дизайн - Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, 2026 рік.

У кваліфікаційній роботі досліджено художні особливості дитячої книжкової ілюстрації, її функції та значення у візуальній інтерпретації літературного твору. Визначено особливості дитячого сприйняття візуальних образів, проаналізовано анімалістичні образи у мистецтві та сучасні підходи до створення дитячих ілюстрованих видань.

На основі проведеного дослідження розроблено художню концепцію та серію ілюстрацій до української народної колискової «Котику Сіренький». Обґрунтовано композиційні, колористичні та стилістичні рішення, визначено матеріали, техніки та програмні засоби реалізації проєкту.

Ключові слова: *графічний дизайн, колискова, дитяча ілюстрація, книжкова ілюстрація, анімалістичний образ, книжковий персонаж.*

SUMMARY

Pylypenko O.O. Development of a series of illustrations for the Ukrainian folk lullaby “Kotyku Sirenkyi”. The manuscript.

Bachelor's degree project in specialty 022 Design - Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv, 2026.

The qualification work examines the artistic features of children's book illustration, its functions and significance in the visual interpretation of a literary work. The peculiarities of children's perception of visual images are determined, animalistic images in art and modern approaches to the creation of children's illustrated publications are analyzed.

Based on the conducted research, an artistic concept was developed and a series of illustrations for the Ukrainian folk lullaby “Kotyku Sirenkyi” was created. Compositional, coloristic and stylistic solutions are substantiated, and materials, techniques and software tools for project implementation are defined.

Keywords: *graphic design, lullaby, children's illustration, book illustration, animalistic image, book character.*

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. РОЗГЛЯД ХУДОЖНІХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ДИТЯЧОЇ КНИЖКОВОЇ ІЛЮСТРАЦІЇ.....	10
1.1 Дитяча книжкова ілюстрація як засіб художньо-образної інтерпретації літературного твору.....	10
1.2 Українська народна колискова як основа художньо-образного вирішення серії ілюстрацій.....	15
1.3 Роль ілюстрації в дитячій книзі: функції та значення.....	22
Висновки до розділу 1.....	29
РОЗДІЛ 2. АСПЕКТИ ДИЗАЙН-РОЗРОБКИ КОНЦЕПЦІЇ ДО ІЛЮСТРАЦІЙ ДО КОЛИСКОВОЇ «КОТИКУ СІРЕНЬКИЙ».....	31
2.1 Анімалістичні образи у світовому та українському мистецтві.....	31
2.2 Аналіз аналогів дитячої книжкової ілюстрації.....	36
2.3 Формування концепції дизайн-проєкту серії ілюстрацій до колискової «Котику Сіренький».....	45
Висновки до розділу 2.....	51
РОЗДІЛ 3. ХУДОЖНЬО-ПРОЄКТНА РОЗРОБКА СЕРІЇ ІЛЮСТРАЦІЙ ДО УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ КОЛИСКОВОЇ «КОТИКУ СІРЕНЬКИЙ»....	53
3.1 Етапи розробки дизайну обкладинки та серії ілюстрацій до української народної колискової «Котику Сіренький».....	53
3.2 Матеріали, техніки та програмні засоби створення обкладинки та серії ілюстрацій.....	57
3.3 Художньо-образне та композиційне вирішення серії ілюстрацій до української народної колискової «Котику Сіренький».....	60
Висновки до розділу 3.....	67
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	69
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	71
ДОДАТКИ.....	80

ВСТУП

Колискова пісня - це одне з перших знайомств дитини зі світом образів, емоцій і рідної мови. Вона заспокоює, створює відчуття безпеки, зближує з дорослим і непомітно закладає в дитячу уяву перші образи. Саме в цих простих, але глибоких образах живе українська культурна пам'ять. У наш час, коли візуальне середовище оточує дитину з перших років життя, графічний дизайн та ілюстрація отримують особливу роль у якій вони здатні надати народній колисковій нове обличчя, зрозуміле сучасному читачеві і водночас пов'язаного з традицією.

Актуальність теми зумовлена необхідністю осучаснення візуального представлення української народної колискової традиції засобами графічного дизайну. У сучасних умовах цифровізації та глобальних культурних змін особливої вагомості набуває збереження національної ідентичності через актуальні мистецькі форми. Колискова як жанр усної народної творчості передає емоційний настрій, образи та ціннісні орієнтири, а розробка серії ілюстрацій дає змогу послідовно й цілісно відтворити їх у візуальній формі через продуману образну систему, композиційні рішення, ритм, колористику та стилістику зі збереженням зв'язку з культурним контекстом першоджерела.

Мета дослідження полягає у розробці серії ілюстрацій до української народної колискової «Котику Сіренький» та створенні художньо-образного рішення, у якому автентичність народної пісенності осмислюється засобами сучасного графічного дизайну й ілюстрації та сприяє формуванню естетичного сприйняття та популяризації української культури серед дітей і дорослих.

Завдання дослідження:

- Проаналізувати художні особливості дитячої книжкової ілюстрації, її роль, функції та значення у візуальній інтерпретації літературного твору.
- Визначити особливості дитячого сприйняття ілюстрації та врахувати вікові й емоційно-психологічні характеристики дитячої аудиторії.
- Дослідити анімалістичні образи kota у світовому та українському

мистецтві та виявити особливості сучасних візуальних рішень дитячих видань.

- Розробити художню концепцію серії ілюстрацій до колискової «Котику Сіренький», спираючись на символіку фольклору та психологію дитячого сприйняття.
- Здійснити художньо-проектну розробку серії ілюстрацій та обкладинки до української народної колискової «Котику Сіренький» із визначенням матеріалів, технік і програмних засобів реалізації.

Об'єктом дослідження є серія ілюстрацій до української народної колискової «Котику Сіренький» як об'єкт графічного дизайну.

Предметом дослідження є художньо-образні, композиційні та стилістичні особливості розробки дизайн-проекту серії ілюстрацій до української народної колискової «Котику Сіренький» з акцентом на анімалістичний образ.

Методи дослідження. У роботі використано комплекс методів дослідження: метод теоретичного аналізу, узагальнення і систематизація наукових та мистецтвознавчих джерел для дослідження художніх особливостей дитячої книжкової ілюстрації, її функцій та значення у візуальній інтерпретації літературного твору. Психолого-педагогічний метод для врахування особливостей дитячого сприйняття ілюстрації, емоційного реагування на візуальні образи та вікових особливостей дитячої аудиторії. Естетико-мистецтвознавчий метод для аналізу анімалістичних образів у світовому та українському мистецтві, також для виявлення художньо-образних, стилістичних і композиційних особливостей дитячої книжкової ілюстрації. Метод художньо-проектного моделювання застосовано для формування концепції дизайн-проекту, створення ескізів, розробки образу персонажа, композиційного та колористичного вирішення серії ілюстрацій і обкладинки.

Елементи наукової новизни одержаних результатів. У дослідженні запропоновано авторську художньо-образну концепцію серії ілюстрацій. У її межах представлено тепло й затишок дитинства із фольклорними мотивами, які переосмислені засобами сучасного графічного дизайну з урахуванням

аніمالістичного образу та емоційних і вікових особливостей дитячої аудиторії.

Практичне значення одержаних результатів. Отримані результати можуть бути використані для подальшого створення та видання дитячої книжки української народної колискової «Котику Сіренький», а також як методичний матеріал у навчальному процесі під час вивчення дисциплін, пов'язаних із книжковою графікою, ілюстрацією та основами графічного дизайну. Додатково серія може залучатися для цифрової презентації проєкту, виставкової репрезентації та демонстрації у портфоліо.

Апробація результатів дослідження відбулася у рамках Міжнародної науково-практичної конференції «Наука і бізнес у повоєнному відновленні України: стратегія регіонального розвитку» (м. Кременчук, 20 вересня 2025 р.), де було опубліковано тези доповіді на тему «Розробка серії ілюстрацій до дитячих літературних творів як інструменту мистецтва і освіти».

У творчо-практичному напрямі приймалася участь у XXIII Міжнародному конкурсі одного образу та новорічно-різдвяного декору «Сузір'я Каштан» (КНУТД, м. Київ, жовтень - грудень 2025 р.). У номінації «Новорічна листівка» було представлено серію об'ємних (pop-up) листівок «Зайчик, що приносить свято». За результатами конкурсу здобуто III місце та отримано диплом.

Одну із ілюстрацій серії було представлено на Міжнародному конкурсі соціального плакату «Mental Health», що проводився в рамках Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасного дизайну» (КНУТД, м. Київ, 9 квітня 2026 р.). Робота під назвою «Муркотіння спокою», виконана в рамках дипломного проєкту, здобула I місце у номінації «Краще колористичне рішення».

Структура та обсяг роботи: кваліфікаційна бакалаврська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (82 найменування) та додатків. Загальний обсяг кваліфікаційної роботи складає сторінок комп'ютерного тексту (без додатків).

РОЗДІЛ 1

РОЗГЛЯД ХУДОЖНІХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ДИТЯЧОЇ КНИЖКОВОЇ ІЛЮСТРАЦІЇ

1.1 Дитяча книжкова ілюстрація як засіб художньо-образної інтерпретації літературного твору

Своєрідність ілюстрації полягає у поясненні та доповненні тексту, це зображення (малюнок, фотографія, гравюра, тощо). Вона використовується для передачі емоційної атмосфери твору, візуалізації героїв, демонстрації об'єктів або покрокових інструкцій з метою донести ідею до глядача з максимальною ефективністю [19].

Книжкова (нарративна) ілюстрація в системі графічного дизайну розглядається як повноцінний комунікативний компонент видання, що працює разом із текстом і спрямований на емоційне залучення та зрозуміле розкриття змісту. У ній є початок, розвиток і натяк на те, що ж буде далі. Ілюстрація має розширювати історію без дублювання тексту та виконувати роль посередника між словом і читачем, створюючи атмосферу сприйняття. Водночас, ілюстративний ряд забезпечує ритм ієрархії елементів на сторінці та спрямовує зорове сприйняття читача, послідовно переводячи увагу між заголовком, ілюстрацією, текстом і деталями, а також поєднує розвороти в єдину композиційно-нарративну структуру, що підтримує інтерес до послідовного перегортання та читання [19], [60].

Звертаючись до аналізу саме сучасної української книжкової ілюстрації, відбувається підтвердження її високого професійного рівня та значного потенціалу розвитку. Як зазначає Ю.О. Кадоркіна, українська книжкова ілюстрація сьогодні перебуває у стані активного зростання завдяки попиту на вітчизняні видання, зниженню частки російськомовних книг на ринку й активному розвитку літературних ярмарків та книжкових клубів від різних видавництв [22]. Дослідниця підкреслює, що сучасні українські художники поєднують традиційну графічну школу з експериментальними техніками,

сміливо працюють зі змішаними матеріалами та активно застосовують цифрові інструменти, що дозволяє створювати складні, технологічно досконалі візуальні рішення [22]. Наприклад, використання народних мотивів, орнаментів (одяг, архітектура, рослини), техніки плоскої композиції та яскравої колористики [7]. Зазначене розширює можливості книжкового дизайну та робить ілюстрації більш виразними. Актуальними й конкурентоспроможними на ринку книгодрукування.

Важливою рисою сучасної української книжкової графіки є її орієнтація на стилістичне різноманіття та синтез технік. У практиці ілюстраторів дедалі частіше поєднуються акварель, туш, графіт, пастель із прийомами аплікації, колажу, та цифрової обробки, що створює багат шаровий насичений образний ряд. Така технічна свобода безпосередньо впливає й на оформлення ілюстрацій. Тому вони стають складнішими за структурою, експресивнішими, здатними передати настрій тексту ще до знайомства з його змістом. Завдяки цьому сучасні дитячі видання вирізняються високою візуальною культурою та емоційною виразністю, що особливо важливо у роботі з юною аудиторією [22].

Помітною тенденцією є зростання ролі авторських образних рішень, що за словами Ю.О. Кадоркіної, особливо помітно в роботах художників видавництва «Веселка», «А-Ба-Ба-Га-Ла-Ма-Га» та «Видавництва Старого Лева». Їхні ілюстратори демонструють індивідуальний стиль, високий професійний рівень та здатність працювати як з національною символікою, так і зі світовими напрямками мистецтва. Для дитячих ілюстрацій це означає розширення художніх можливостей, саме від ніжних наївних рішень до складних декоративних композицій [22].

Вагомий внесок у розвиток української дитячої книжкової ілюстрації зробило видавництво «Веселка», яке стало справжньою культурною інституцією у цій галузі. Художники та визначні графіки «Веселки», серед яких В. Голозубов, В. Касіян, М. Пшінка, С. Якутович, здобули світове визнання та численні нагороди на міжнародних конкурсах, що дає підтвердження високому художньому рівню видань. У 70-80-х роках митці видавництва почали активно

використовувати елементи народного орнаменту та звертатися до творчості народних майстрів, це повернуло українській дитячій книжці її самобутнє обличчя та національний колорит [20].

За матеріалами ЦДАМЛМ України, рецензент А. Шпаков так характеризує книжки, оформлені та ілюстровані Марією Приймаченко і Лізою Мироною: «Неповторна самобутність, яскравість і соковитість фарб, свіжість і безпосередність у відчутті й розумінні природи та літературних мотивів визначили особливу красу й принадність цих видань» [50].

У художньому оформленні видань простежується прагнення до цілісності, ілюстрації органічно поєднуються зі шрифтовим рядком та утворюють єдиний візуальний простір книжкового розвороту. Технічні можливості офсетного друку відіграли в цьому важливу роль, що дало змогу природно інтегрувати мальовані елементи, кольорові та тонові плями в текстову площину. Навіть в умовах, коли видавництво зазнавало економічні труднощі в різні періоди своєї діяльності, художній рівень ілюстрацій залишався стабільно високим, забезпечуючи повноцінне й виразне донесення змісту творів до нових поколінь читачів [20].

Водночас подальший аналіз художньої специфіки дитячих видань вимагає звернення до питання образотворчих концепцій, які визначають взаємодію тексту, літературного жанру, ілюстрації, шрифту та формату видання. У дослідження О.В. Соболева встановлено, що дитяча книга не має загальноприйнятої універсальної моделі ілюстрування [41]. Її формально-образні рішення є результатом морфологічної взаємодії між структурою літературного твору, композицією зображення та матеріальними параметрами видання. Це свідчить про високу варіативність художніх підходів, яку особливо помітно в оформленні обкладинок як першого елемента, який встановлює семантичний і візуальний код книги [41].

Уточнюючи вищезазначене, важливо зауважити, що у сучасному аналізі дитячої книжкової графіки є розуміння того, що формат видання та його структурні параметри безпосередньо визначають характер образно-стилістичного рішення ілюстрацій. Вертикальна чи горизонтальна орієнтація

книги, пропорції сторінки, логіка побудови розвороту та співвідношення текстових і зображальних блоків формують своєрідні рамки, у межах яких вибудовується композиція головного образу. Для дитячої книги це все має особливе значення, адже ілюстрація повинна забезпечити цілісність розвороту, легкість його візуального сприйняття й емоційну доступність. Вдала композиція стає своєрідним провідником у світ твору тоді, коли гармонійне розміщення персонажів і акцентів допомагає дитині швидко простежити основний настрій і зміст видання, а також формує перше уявлення про художній стиль книги [41].

Центральним аспектом художньо-образної інтерпретації є концепція зчитування пропусків (англ. *filling in the gaps*). Коли слова та зображення вступають у взаємодоповнення, вони створюють так званий простір між тим, що сказано і тим, що показано, який дитина має заповнити власною уявою [78, с. 75, 92]. Такий зв'язок може бути комплементарним, коли ілюстрації розширюють текст, або контрапунктним, коли вони пропонують альтернативну інформацію чи навіть суперечать вербальному ряду [78, с. 92-96].

У дослідженні О.В. Соболева постає проблема співвідношення реалізму та художньої інтерпретації в дитячій ілюстрації [41]. Оскільки буквальна, надмірно натуралістична подача образів нерідко звужує простір дитячої уяви та орієнтує сприйняття на жорстко окреслені форми, які не залишають місця для фантазійного домислу. Натомість стилізація, узагальнення та символічне трактування візуального образу відкривають можливість для глибшого емоційного впливу й створюють багатопланову структуру сенсів, доступну як маленькому читачеві, так і дорослому посереднику [41].

До того ж одним із найважливіших аспектів інтерпретації є дизайн персонажів твору. Передавання ілюстратором внутрішнього стану персонажа може здійснюватися через міміку, пози та взаємодію з іншими героями, навіть якщо він може бути згаданий у тексті лише одним словом. Також критично важливо, щоб персонаж залишався однаково впізнаваним у будь-якому ракурсі чи ситуації [3]. З огляду на це можна дійти висновку, що насамперед потрібно, щоб в таких прийомах проявлялася справжня сутність образотворчої концепції

дитячої книги, а не на пасивне споживання інформації [41].

Сучасна ілюстрація також не боїться інтерпретувати складні та незручні соціальні або філософські теми, такі як депресія, насильство чи смерть [78, с. 113, 121]. Через візуальні метафори, як-от заплутане волосся матері, що символізує депресію у книзі норвезького подружжя ілюстратора Свейна Найгеса та письменниці Гроу Далє «Mum's Hair» («Мамине волосся») 2007 року (Рис. А.1), художники допомагають дітям осягнути важкі життєві ситуації без зайвого дидактизму [78, с. 117]. Книга як художній об'єкт стає безпечним простором для емоційного та когнітивного розвитку, який пропонує можливість стати більш свідомим та людяним через сприйняття високого мистецтва [78].

Разом із сучасними тенденціями української книжкової графіки важливо враховувати й міжнародний контекст розвитку дитячої ілюстрації. Дослідження Ван Ханьпін показує, що на початку ХХІ ст. як українська, так і китайська дитяча ілюстрація набувають ознак нового самостійного підвиду графічного мистецтва, де «книжка-картинка» стає окремим жанром [8].

Британські ілюстратори-професіонали Дерек Бразелл і Джо Девіс, у відомій авторській книзі «Як стати успішним ілюстратором», виділили книжку-картинку (picturebook) як особливий формат, де ілюстрації можуть домінувати над текстом або повністю його замінювати [3]. Книжки-картинки можуть бути створені ілюстратором самостійно або у співавторстві з письменником та класифікуватися за віковими категоріями читачів [3]. Її ключові характеристики мають тісний взаємозв'язок тексту та зображення, широкоформатні видання з невеликим обсягом візуально-текстової інформації та спрощені художні засоби, які дозволяють ефективно комунікувати з наймолодшими читачами [8].

Першою українською книжкою-картинкою часів державної незалежності стала «Коза-дереза» 1994 року в оформленні Олега Петренка-Заневського [8], [7]. Паралельно з українською практикою китайські художники розвивали концепцію книжки-картинки на основі власних традицій живопису тушшю, декоративних візерунків, релігійних фресок, символіки театру тіней [8], [7]. Дослідниця Ван Ханьпін дійшла висновку, що серед спільних рис митці обох

країн перейшли від тоталітарної ідеології до естетики гуманістичного лібералізму, у якому панує свобода творчого самовираження та увага до дитячої психології [8], [7].

1.2 Українська народна колискова як основа художньо-образного вирішення серії ілюстрацій

Українська народна колискова належить до дитячого фольклору й має виразне практичне призначення заспокоїти дитину та допомогти їй заснути [34]. У фольклористичних виданнях колискові описуються як частина народнопоетичної спадщини з чітко окресленим ужитковим значенням та зв'язком із народною педагогікою [14].

Коліскова являє собою не занадто великий, культурний текст та пісню для сну, у якій відображаються традиційні уявлення про захист дитини, домашній простір і бажаний порядок світу [34]. За змістом й інтонаційною природою колискові можуть бути близькими до так званих навіювань чи замовлянь. У тексті можуть звучати побажання, звертання та словосполучення, спрямовані на спокій, безпеку й добробут дитини [34].

Для українських колискових також характерна наявність персоніфікованих образів. Наприклад, Сон та Дрімота у традиційній свідомості постають як живі істоти, здатні фізично прийти до дитини, приспати її та охороняти спокій [34]. Окрему нішу займають анімалістичні образи та поширені домашні персонажі, зокрема кіт (Кіт-Воркіт, Котик Сіренький). З точки зору символізму цей образ походить від давнього обряду запускання сакральних тварин у нову оселю для її освячення. Кіт виступає символом оберегу, який ніби заколисує дитину та забезпечує перехід у стан сну [34]. Не менш важливим є Гулі (голуби), вони в народній уяві символізують янголів-охоронців, які приносять дитині спокій та мир [34].

Флористична символіка в колискових має глибокий когнітивний та кольоровий вплив на підсвідомість. Використання образів рослин, таких як м'ята, барвінок, рута, сон-трава, тісно пов'язане з магією та народною

медициною. Кожна рослина несе свою колірну значущість та запам'ятовується:

- Барвінок (ніжно-фіолетовий) - вгамовує паніку, символізує трійцю життєвих етапів та єдність родини.
- Рута (червоний) - символ любові та емоційного розквіту.
- М'ята (зелений) – виконує терапевтичну функцію, допомагає зняти емоційне напруження та символізує надію і мир.

Образ матері посідає особливе місце у символічному просторі колискової. Він уособлює любов, захист і надію. Саме материнський голос і її присутність створюють для дитини відчуття емоційної стабільності та безпеки, відгороджує її від тривог і стресів зовнішнього світу [34].

Як жанр, колискова зазвичай створена через повтори та ритмічну монотонність, що працює як заспокійливий механізм. Повторювані інтонації, однакові мотиви, протяжні вигуки («люлі-люлі», «а-а-а») створюють стан рівномірності. У працях із музичного фольклору та їх аналізу, увага акцентується на повторюваності мелодичних мотивів і наявності опорної ноти. Навколо якої розгортається однотипний музичний рух і як приклад у цьому прямо згадується колискова «Котику Сіренький» [34], [40].

Коліскова «Котику Сіренький» є показовою для української традиції та зручною для серійної візуалізації тому що її образна система легко розкладається на послідовні кадри [34]. Центральний образ представлений у вигляді домашнього персонажа - котика, до якого звертаються із проханням не будити дитину («не буди дитяти»). Текст поєднує постійного героя, зрозумілий побутовий простір дому та повторювані рядки, тому кожен смисловий фрагмент можна оформити як окрему ілюстрацію [34].

Звертаючись до опису образу кота, його мотив у колискових є масованим та варіативним. У добірці «котячих» колискових в одному з цифрових архівів зазначено, що значна частина записів пов'язана саме з котячою тематикою, а також наведені різні пестливі назви персонажа («котик», «котусь», «коточок» тощо) [28]. Така варіативність важлива для ілюстратора, бо показує, що образ кота в колискових не є випадковим, а закріплений традицією, і його можна

розробляти як центральний елемент серії.

Щоб достовірно працювати з колисковою як з культурним текстом, важливо спиратися на первинні записи та варіанти, а не лише на популярні сценічні тексти. Для цього доречні цифрові архіви, у яких фольклорні матеріали подані разом із метаданими (місце, дата запису, виконавець, збирач, транскриптор). Наприклад, у цифровій колекції колискова «Котику Сіренький» має дату запису 5 травня 1999 року, місце запису с. Харківці, Миргородський район, Полтавська область, а також відомості про виконавців, збирача й транскриптора [26]. Це створює передумови для фіксації джерела конкретного варіанту тексту й обґрунтовувати вибір матеріалу для інтерпретації.

Саме тому як базовий текст для ілюстрування було обрано варіант колискової «Котику сіренький, котику біленький», поданий у методично-інформаційному посібнику О.А. Шевцової, С.Г. Кутепа, І.О. Мараховської «Дитячий садок і родина» (Рис. А.2) [49]. Крім того, оскільки ця колискова існує в численних варіантах народної традиції, для розширення ілюстративного ряду було обрано текст пісні у виконанні Ніни Матвієнко - видатної української співачки. Саме цей варіант було зафіксовано у альбомі «З маминих долонь» і є найбільш впізнаваним серед широкого кола слухачів [25].

Текст має чітку повторювану структуру, таку як звертання до котика, приспівні формули про кота воркота, та дрімоту, також є епізод-застереження, що є придатним для побудови серії. Окремі смислові фрагменти можуть відповідати окремим ілюстраціям, а повтори («ой...», «люлі-люлі...», «а-а-а...») формувати візуальний ритм і повторювані мотиви в межах усієї серії. Водночас потрібно враховувати наявність різних фольклорних варіантів, зафіксованих у цифрових архівах із метаданими і у межах проєкту обрані такі варіанти тексту та використовуються як робоча основа з фіксацією джерела публікації [49], [25].

Серія ілюстрацій принципово відрізняється від одиничного зображення тим, що її зміст і виразність формуються через послідовність і зв'язок кадрів між собою. Ілюстрації у книжці-картинці залежать від послідовного перегортання та від того, як одне зображення продовжує інше. Ілюстрації втрачають частину

сенсу тоді, коли їх вилучають із загальної структури книги. Відповідно, кожна сцена проєктується як елемент загальної візуальної оповіді [60], [64].

Звертаючись до художньо-образного вирішення серії ілюстрацій, питання ритму та повтору напряму пов'язане з побудовою пейсингу, тобто темпом розгортання. З позиції графічного дизайну, пейсинг визначається як стратегічне управління швидкістю та інтенсивністю сприйняття історії читачем через візуальну послідовність розворотів [60], [64]. Головна мета цього процесу полягає у створенні природного, захопливого потоку розповіді, який би утримував увагу дитини та активно стимулював її до фізичної дії перегортання сторінки. Ефективний темп розгортання дозволяє читачеві відчувати, побачити слова і зосередитися на атмосфері твору на глибшому, навіть на сенсорному рівні [60].

Однак, варто додати, що бажання перегорнути сторінку може слабшати, якщо розвороти виглядають надто одноманітно за формою, кольором або масштабом [60]. Ось чому кожна ілюстрація має проєктуватися з урахуванням зв'язку з попередньою і наступною, а також відповідно до загального напрямку всієї серії. Разом із цим, ритм може підтримуватися керованою повторюваністю мотивів (персонаж, ключові деталі, композиційні центри). Не менш важливим у цьому контексті є і варіації ракурсу, крупності, пауз, щоб уникати монотонності [60], [71].

Аналізуючи спостереження Г.Гладікової, варто зазначити, що одним із ключових механізмів, що забезпечує безперервність потоку (англ. flow), є композиційна орієнтація дії. Графічне спрямування руху у зображенні персонажів або лінійних елементів зліва направо, у бік краю сторінки, підсвідомо спонукає читача дізнатися, що ж буде далі та попереду, і ініціює перехід до наступного розвороту [60]. При цьому, ілюстратор може свідомо порушувати цей патерн, змінюючи напрямок руху на протилежний, щоб створити паузу, акцентувати увагу на конфлікті або змінити емоційне забарвлення сцени. Рух до центру розвороту, тобто до згину книжки, свідчить про завершення певної сцени або моменту, зосередженість та спокій. Така візуальна ієрархія елементів на

сторінці гарантує, що наратив залишатиметься цілісним до самого кінця твору[60].

Взаємодія тексту та зображення також безпосередньо впливає на темп розгортання. Ілюстратор повинен залишати в макеті так звані вільні зони для текстових блоків, щоб вони не перекривали критично важливі частини малюнка та не порушувати читабельність [60]. Якість пейсингу залежить від того, наскільки вдало зображення доповнює текст. Майстерність дизайнера проявляється у здатності залишити простір для уяви читача. Іноді, насичені деталями сцени прискорюють візуальне дослідження, тоді як пусті простори або монохромні розвороти уповільнюють темп, щоб дозволити зосередитися на емоціях [60].

Важливою складовою комунікації є колористика як носій настрою. У статті, присвяченій книжковій ілюстрації, описано практику, коли в межах усього видання чи серії повторюється певний добір кількості базових кольорів, а решта виступає доповненням. Водночас, основним аспектом призначення кольору це створення м'якого, спокійного чи напруженого настрою [60]. Наприклад, теплі кольори, такі як червоний, оранжевий та жовтий, традиційно асоціюються з енергією та позитивом і навпаки, зелені, фіолетові, сині та сірі відтінки діють заспокоїливо та створюють атмосферу спокою, ліричного суму [66], [19]. Для проєкту ілюстрацій до коліскової цей принцип відображено у жанрових особливостях тексту. Плавні тональні переходи, стримані контрасти, м'яка палітра та повторювані колірні акценти можуть підтримувати колісковий стан рівномірності та спокою, як візуальний аналог монотонності й повторів у співі.

Композиційна організація також прямо пов'язана з ритмом і відчуттям часу. Виразність ілюстрації значною мірою залежить від композиції розташування мас, силуетів, ритмічних чергувань ліній й плям, колориту. Дублювання елементів, багатоплановість і ритм можуть створювати в межах розворотів відчуття руху та розвитку сюжетної лінії. Разом з цим надмірна одноманітність знижує динаміку сприйняття, тому стабільні мотиви доцільно

поєднувати з відмінностями ракурсу, плану, наповненості кадру та композиційних акцентів [80].

У серії ілюстрацій до колискової текстові повтори можна передати візуально. Якщо в пісні кілька разів повторюються ті самі рядки або вигуки, у зображеннях також варто повторювати ключові елементи: котика як головного героя, спокійний домашній простір, окремі деталі схожі на нічне світло, місяць, колиски чи ковдри. Для того щоб серія не виглядала одноманітно, ці повтори потрібно щоразу трохи видозмінювати. Наприклад, зробити іншу крупність плану, змінювати ракурс, розташування персонажа в кадрі та деталей навколишнього середовища. Подібний підхід буде зберігати відчуття ритму колискової і водночас підтримувати інтерес до кожної наступної ілюстрації.

У фольклорних текстах багато змісту передається не прямим описом, а через образи та символи, і на це можна орієнтуватися при розробці ілюстрацій. Один з робочих прийомів – персоніфікація, коли абстрактні об'єкти, речі або явища природи подаються як живі олюднені персонажі, які здатні виражати почуття та емоції [31]. Наприклад, Сон чи Дрімота. Іншим прийомом є орнаментальні та символічні мотиви, повторювані лінії, плями та візерунки. Для серії ілюстрацій це дає змогу передавати події, настрої та стани, такі як: спокій, дрімоту, відчуття тиші, захисту, навіть без прямої сюжетної дії. Такі стани можуть бути подані через м'які образні рішення. Зокрема, світло як оберіг, орнамент як коло спокою, ніч як спокійний простір, що відповідає функції колискової [31].

Враховуючи вищезазначене, практичним інструментом побудови серійності називають сторіборд і чернеткові макети (англ. dummy books), тобто фізичну модель майбутньої книжкової серії ілюстрацій [68]. Вони дозволяють бачити послідовність цілком і перевіряти, як працюють темп і ритм під час перегортання. Згідно з практикою ілюстраторів, чернеткові макети зазвичай складаються з 32 сторінок. Це стандарт, що дозволяє презентувати видавцеві цілісну концепцію, включаючи детальні олівцеві ескізи та повний текст. У процесі проектування використовується два основних типи макетів [68]:

- Мініатюрні макети (англ. thumbnail dummy books). Вони менші за реальний розмір книги та фокусуються на розв'язанні базових композиційних проблем і структуризації основних елементів [68].
- Повнорозмірні макети. Вони ідентичні за форматом та пропорціями майбутнього видання, що дозволяє ілюстратору максимально наблизитися до досвіду читання готового продукту [68].

В академічному дослідженні з практико-орієнтованої ілюстрації, сторіборд визначено як двовимірний план, де всі розвороти розташовані в послідовності на одному аркуші. Підкреслено, що він служить для планування загальної візуальної ієрархії, розподілу тексту та визначення ключових кадрів на площині. Кожний наступний сторіборд є вдосконаленою версією попереднього. Робота зі сторібордом дозволяє дизайнеру бути одночасно творцем, і критичним спостерігачем, а також оцінювати потенційний вплив кожного розвороту на майбутнього читача [68], [56], [71].

У підсумку, серійна наративна ілюстрація, в межах української народної колискової як основи художньо-образного вирішення, розглядається як візуальна форма комунікації, що доповнює текст атмосферою і підтекстом, організовує ритм і паузи через композицію, масштаб, повторювані мотиви, утримує цілісність через відповідну кольорову палітру та послідовну візуальну мову і використовує символічні й метафоричні засоби, природні для українського фольклору та дитячої ілюстрації.

Отже, варто зауважити, що опора на архівні записи та наукові описи жанру дозволяє розглядати колискову як текст для ілюстрування і як культурно маркований матеріал із повторюваними образами й усталеними мовними зворотами. Саме ця властивість, а також повторюваність, сталі персонажі, короткі смислові блоки, створює підґрунтя для послідовної серійної візуалізації, від побудови образу kota та спокійного домашнього затишного простору до ритмічної композиції всієї серії. Цей твір є взірцем того, як мінімалістичними засобами, обсягом мелодії, простими лагідними словами досягається максимальний терапевтичний та естетичний вплив на підсвідомість як і дитини,

так і дорослої людини [34].

1.3 Роль ілюстрації в дитячій книзі: функції та значення

У сучасному книговидаванні для дітей роль ілюстрації неможливо переоцінити, адже вона постає як візуальний супровід та є критичною важливою складовою редакційно-видавничого процесу, і це безпосередньо впливає і на розвиток дитини та її сприйняття навколишнього світу [51]. З огляду на це, ілюстрацію варто розглянути як складний художній комплекс, який відзначає дитячу літературу з-поміж інших видів книжкової продукції [51]. Це особливий тип візуальної комунікації, де зображення часто проявляється як первинний елемент. У видавничій практиці трапляються випадки, коли художнє оформлення передує написанню тексту, задаючи тематичний напрям усьому твору [51].

Фундаментальне значення ілюстрації полягає в її багатофункціональності та в одночасному виконанні інтерпретаційної, пізнавально-навчальної, виховної, естетичної та доповнювальної функції [51]. Ілюстрація відкриває візуальний доступ до тексту для того, щоб виконати роль образотворчого втілення героїв, подій та явищ, описаних автором. Для маленького читача, який ще не володіє навичками глибокого, свідомого читання, малюнок є головним інструментом розтлумачення змісту, який допомагає краще уявити прочитане та сформувати перші уявлення про світобудову [51].

Аналіз особливостей дитячої книжкової ілюстрації неможливий без розуміння того, для кого саме створюється те чи інше видання. У дослідженнях, присвячених дитячій книжці, наголошується, що ілюстрації в дитячих книжках адаптуються під психологічні та когнітивні особливості кожної вікової групи. Виділяють чотири основні категорії читачів у цій сфері [51], [54].

1. Перша група: діти від 0 до 5-6 років.

У цьому віці візуальний компонент відіграє вирішальну роль у розумінні сюжету через те, що дитина лише починає опановувати читання [51], [54]. До

основного критерію належать ілюстрації, які мають займати не менше 50-75% сторінки. Рекомендований великий шрифт від 14 пунктів. Візуальна мова повинна містити яскраву, анімовану стилістику, зрозумілі образи та спрощені форми. Дослідження показують, що монохроматичні кольори без зайвих відтінків значно легше розпізнаються немовлятами і викликають у них вищий рівень естетичного задоволення [80]. Однією з особливостей слід вважати активне використання інтерактивних форматів: книжки-картинки, видання з клапанами або тактильними елементами для розвитку дрібної моторики. Більшість із цих книг належать до категорій колискових, дитячих віршиків та дитячих пісень [51], [54].

2. Друга група: діти від 6 до 10 років.

Для молодших школярів ілюстрація стає збалансованим доповненням до тексту та допомагає логічно розкривати сюжетні лінії. Обсяг зображень зменшується до 30-35%. Стилiстично важливо уникати перенасиченості кольорами але при цьому зберігати контрастність. Персонажі мають риси, з якими читач може себе ідентифікувати. Для повноти твору, візуальний ряд будується на ключових епізодах без зайвих повторів [51], [54].

3. Третя група: підлітки від 11 до 14 років.

У цьому віці зростає потреба в емоційній виразності та глибині, яка буде відображати внутрішні конфлікти підлітка. Ілюстрації стають епізодичними, близько 30% і з'являються переважно в кульмінаційних моментах сюжету. Стримана кольорова палітра та використання переважно монохромних або приглушених тонів. Візуальні елементи можуть містити карти, схеми, наліпки або графічні метафори задля розширення можливості інтерпретації тексту [51], [54].

4. Четверта група: молодь від 15 до 18 років.

Ілюстрація для старших підлітків виконує декоративно-символічну або концептуальну функцію для того щоб стимулювати критичне сприйняття. Основне смислове навантаження частіше переноситься на обкладинку. Переважає використання експериментальних технік, а саме: колаж, цифрова

ілюстрація, сюрреалізм або концептуальне мистецтво. Замість прямого відображення сюжету використовуються візуальні метафори та символи, які передають внутрішній стан персонажів [51], [54].

З точки зору психології сприйняття, ілюстрація є впливовим засобом формування художнього смаку, фантазії та емоційної сфери дитини. Вона вчить відчувати колір, форму, гармонію та ритм. Важливою вимогою є автентичність зображувального світу, адже діти прискіпливо ставляться до деталей і вимагають, щоб кожний намальований предмет до дрібничок відповідав словесному опису. Будь-яка фаль шабо невідповідність може викликати у дитини недовіру не лише до конкретної книги, а й до світу загалом. Саме тому герої мають виглядати наче живими, а ілюстрації повинні бути добрими, чіткими та зрозумілими [51]. М. Ніколаєва зазначає, що в ранньому віці мозок дитини реагує на зображення так, ніби вони є реальними об'єктами та готує її до соціальних взаємодій [70]. Тому будь-який візуальний елемент ілюстрації чи, наприклад, вираз обличчя персонажа, м'якість ліній, гармонійність кольорів, напряду впливає на емоційний стан малюка. Дослідниця стверджує, що діти раннього віку виразно реагують на характер візуального образу. Доброзичливі, лагідні та впізнавані зображення викликають радість і спокій, тоді як надто різкі, гострі форми можуть спричинити тривогу чи страх [70].

Видавці, які працюють у сфері якісних дитячих та підліткових книжок, також наголошують на освітньому потенціалі образу. Паоло Кантон, співзасновник італійського дитячого видавництва Toripittori, зазначає: «Ми завжди вважали книжки інструментами для навчання, гри, інтелектуального, емоційного та естетичного виховання. У цьому сенсі ілюстровані книжки стають незамінними інструментами, що допомагають уникнути пасивного підходу до знань, мислення, почуттів, а також надзвичайним засобом для дітей інтерпретувати реальність через людські символи мистецтва, комунікації та культури.» [81]. Наприклад, дитина бачить у колисковій образ кота і підсвідомо засвоює, що кіт це щось лагідне та безпечне.

Наукові дослідження українських фахівців у галузі книжкової ілюстрації

та візуальної культури підкреслюють, що образність ілюстрацій у дитячій книзі виконує функцію першого уроку зорової культури й емоційної чуттєвості. Прості форми, м'яка тональність і впізнаваний образ (наприклад, лагідний сонливий котик) сприяють відчуттю безпеки та довіри, які є критично важливими для жанру колискової. Таким чином, художнє рішення ілюстрацій повинно бути спрямоване передусім на створення доброзичливої, заспокійливої емоційної атмосфери для дитини й дорослого, яка відповідає педагогічним і психологічним вимогам раннього віку [27], [51].

Не менш важливою є колористика ілюстративного ряду, яка виступає естетичним й комунікативним засобом впливу. Використання інтенсивних, насичених та природніх кольорів допомагає дитині сприймати світ реальним, а не викривленим [51]. Окремої уваги заслуговує питання національної ідентичності. Сучасна дитяча книга в Україні має аповнюватися кольоровами національної символіки для формування патріотизму задля відчуття приналежності до своєї культури. До того ж, колір слугує інструментом розподілу акцентів на основних деталях та розвитку спостережливості [51].

Окремої уваги заслуговує ілюстрація саме на обкладинці дитячої книги. У цьому контексті розглядається питання про ключовий елемент візуальної комунікації, який одночасно виконує інформаційну, естетичну, психологічну та виховну функції. Для колискових і книжок, орієнтованих на наймолодших читачів, обкладинка є першим і часто найважливішим візуальним стимулом. Вона створює емоційний контекст, встановлює настрій і сприяє встановленню близького естетичного та емоційного зв'язку між дитиною і дорослим під час спільного читання або співу [27], [51].

Зазначено, що обкладинка демонструє основні відомості про видання. Його жанр, емоційний тон і формат (наприклад, колискова), а також орієнтує дорослого щодо вікової аудиторії. Обкладинка виступає візуальним обличчям твору, яка дозволяє читачеві, зокрема батькам чи опікунам, зрозуміти, чи підходить книга для дитини саме цього віку та з якою метою і за яких умов її краще використовувати. Це підкреслює і практичний аналіз дитячої взаємодії з

перитекстом, який фіксує здатність фронтального образу передавати інформацію про персонажів і настрій книги ще до її відкриття [72].

Наприклад, одна із функцій обкладинки, а саме рекламно-маркетингова, проявляється у двох аспектах. З одного боку, вона формує перше враження дорослого покупця та привертає увагу до дитячої книги, з іншого - у цифровому книгарському середовищі видання повинне бути ефективним у форматі мініатюри, зберігаючи композиційну домінанту та читабельність ключових елементів. У дослідженні «How are book covers and their components represented in the digital market?» йдеться мова про те, що під час перегляду онлайн-каталогів користувачі оцінюють книгу насамперед через її (англ. thumbnail) - зменшене зображення, а тому дизайн книжкової ілюстрації має бути адаптований до малих масштабів відображення [57]. Автори наголошують, що саме здатність образу залишатися впізнаваним і структурно цілісним у мініатюрі підсилює маркетинговий ефект та впливає на ймовірність переходу споживача до сторінки видання. У статті також описано, що в цілому обкладинки та ілюстрації на них, які поєднують художню виразність із чіткою візуальною ідентифікацією, демонструють вищу ефективність у цифрових каталогах, оскільки забезпечують моментальне зчитування жанру, емоційного тону та призначення книги [57].

Захисна (експлуатаційна) функція обкладинки для видань, призначених дітям від 0 до 3 років, стає особливо важливою, адже на цьому етапі дитина пізнає книгу передусім через тактильний досвід. Обкладинка, та і в цілому видання, має бути і естетично привабливим але і безпечним, міцним та приємним на дотик, оскільки саме вона стає першим матеріальним об'єктом взаємодії малюка [82]. Дослідники матеріального дизайну дитячої книги підкреслюють, що конструкція та поверхня обкладинки істотно впливають на тривалість зорової уваги й на емоційне прийняття книги дитиною. М'якість країв, стійкість матеріалів та їх екологічність (використання безпечного паперу, фарб, особливостей друку), та приємність фактури книжки, підсилюють відчуття комфорту, турботливості і сприяють формуванню позитивного читацького досвіду ще на ранньому віковому етапі [82]. У дитячих книгах дизайнери

спеціально обирають міцні, безпечні для дитини матеріали, які витримують часті дотики, жування й активну гру. Як наслідок, це стимулює сенсорну взаємодію та створює позитивне перше враження про книгу у читача-немовля [82].

Та все ж, попри зростання кількості видань, особливо тих, які присвячені темі довкілля та екологічній відповідальності, питання екологічності самого процесу виробництва та розповсюдження дитячих ілюстрованих книжок залишається практично поза увагою як авторів, так і дослідників [77].

К.Рибак зазначає, що сам виробничий цикл, від виробництва до читача, книжок-картинок не є екологічно чистим процесом, і при цьому особливо парадоксальним є саме те, що у контексті видань екологічної тематики, тобто тих, які закликають дитину до свідомого ставлення до природи. Таке протиріччя між змістом книжки та умовами її фізичного існування залишається недостатньо дослідженим у сучасній дитячій літературі про екологію [77].

На противагу цьому, центральним елементом дизайну екологічних видань є формування так званої літератури дій (англ. literature of actions). На відміну від традиційних пізнавальних книг, що лише констатують факти, ці видання активно використовують перитекстуальну зону (форзаци, післямови, додатки) для розміщення списків конкретних завдань чи пропозицій [77]. Дизайнери включають сюди заклики до відмови від пластику, поради щодо сортування сміття та зменшення споживання. Окрім того, використання в ілюстраціях та текстах наказового способу дієслів «використовуй», «зменшуй», а також займенника «ми», перетворює ці книги на інструменти м'якого контролю над повсякденним життям і звичками дитини. Це заохочує до спільної риторики єдності та співпраці й дорослого, підкреслюючи, що боротьба за природу є колективним зусиллям [77].

З огляду на вищезазначене, для того щоб запропонувати дитині шукати власні рішення, дизайнеру варто розробити якісну ілюстрацію, яка буде спонукати її до екологічної відповідальності, яка буде вести діалог із дитиною та яка не буде перекладати на дитину провину та відповідальність за майбутнє планети Земля, задля того щоб не бути занадто важким психологічним

тягарем[77].

З урахуванням сучасних підходів до дитячого читання особливо важливо враховувати, що сприйняття книги маленькою дитиною майже завжди відбувається у ситуації зі спільним читанням з дорослим - батьками, вихователем чи опікуном, який фактично виступає медіатором її емоційного досвіду. Саме дорослий допомагає дитині розпізнати настрій, співпереживати персонажам, інтерпретувати образи та пов'язати їх із власними переживаннями [76]. Тому ілюстрації дитячого видання мусять бути орієнтовані й на дорослого, який оцінює книгу як інструмент для розвитку чутливості й формування елементарних емоційних компетентностей. Візуальна ясність, привабливість та відкритість образів, зрозумілість емоційних сигналів та відповідність настрою твору, стають необхідними умовами. Вони задають тон спільному читанню, створюють безпечний емоційний сценарій та полегшують діалог між дорослим і дитиною, який розгортається довкола книги [76].

Для дорослого ілюстрована книга виконує зовсім інший набір завдань. Дорослі звертають увагу на якість ілюстрації, стиль виконання, типографіку, композицію та зв'язок із жанром і віковою категорією. Вони оцінюють обкладинку та ілюстрацію також як частину культурного та виховного середовища: чи відповідає вона етичним нормам, чи несе позитивний сенс, чи сприяє формуванню емоційного інтелекту дитини, чи відображає сучасні уявлення про дитячий світ. Ілюстрації виступають своєрідним знаком довіри. Оскільки якісний візуальний образ сигналізує про професійний підхід видавництва, дизайнера, доречність змісту та педагогічну надійність видання [76].

Висновки до розділу 1

У межах дослідження наукових джерел та видань зі створення дитячої книжкової графіки розділу 1, було проведено аналіз художніх особливостей сучасної української та міжнародної ілюстрації. Визначено художньо-образну специфіку дитячих видань. Описано вагомий внесок видавництва «Веселка» для розвитку української дитячої книжкової ілюстрації. Зазначено пріоритетні аспекти художньо-образної інтерпретації літературного твору.

Сформовано джерельну основу для роботи з колисковою як з основою художньо-образного вирішення серії ілюстрацій та фольклорним матеріалом. Обґрунтовано доцільність опори на наукові описи жанру та зафіксовані варіанти текстів для інтерпретації. Обрано робочий текстовий варіант колискової «Котику Сіренький» для серійного ілюстрування. Аргументовано структуру та образну систему колискової пісні, зокрема, взято за основу образ кота як центрального персонажа. Описано відмінність серії ілюстрацій від одиничного зображення. Досліджено як ілюстрація працює з ритмом і повтором та як підтримує увагу й читання серії як єдиного цілого. Аналіз джерел засвідчив про важливість композиційної орієнтації дії та про композиційну організацію книжкових розворотів. Визначено важливість взаємодії тексту і зображення та колористики ілюстрацій як носія настрою. Враховано практичні інструменти побудови серійності - сторіборд та чернеткові макети.

Визначено роль, функції та значення наративної ілюстрації як засобу комунікації, формування художнього смаку, зорової культури, фантазії та емоційної сфери дитини. Досліджено важливість автентичності, національної ідентичності, образності ілюстрацій у дитячій книзі. З'ясовано художню роль обкладинки, та ілюстрації на ній, у структурі дитячого видання, та визначено її функції як першого візуального образу твору. Обґрунтовано психологію сприйняття книги маленькою дитиною, яка часто відбувається у ситуації спільного читання з дорослим. Проаналізовано певний набір завдань, які виконує ілюстрована книга для дорослої людини, перш за все для розуміння того, чи

підходить книга для дитини саме цього віку та з якою метою і за яких умов її краще використовувати. Висвітлено питання екологічної відповідальності та свідомого ставлення до довкілля, дорослого на етапах виробництва та дитини при споживанні дитячих ілюстрованих видань. Зафіксовано, що проєктування серії має поетапний характер і потребує узгодження художніх рішень із віковими особливостями дитячого сприйняття. До того ж, прийнято, що якість ілюстрації впливає на дитяче уявлення про світ, тому вимоги до змісту й виконання мають бути обґрунтованими.

РОЗДІЛ 2

АСПЕКТИ ДИЗАЙН-РОЗРОБКИ КОНЦЕПЦІЇ ДО ІЛЮСТРАЦІЙ ДО КОЛИСКОВОЇ «КОТИКУ СІРЕНЬКИЙ»

2.1 Анімалістичні образи у світовому та українському мистецтві

Анімалістика як художній напрям є однією з найдавніших і найстійкіших форм образотворчого мистецтва та відображає духовний, емоційний і філософський зв'язок людини з природою [47].

Цей напрям доцільно досліджувати крізь призму антропоморфізму, коли людина наділяє тварин власними соціально-психологічними характеристиками, створюючи стійкі архетипні образи, які згодом стають основою для формування міфів та казок та мистецтва [47]. Люди завжди намагалися зрозуміти світ навколо себе через малювання тварин, наділення їх магічними та сакральними властивостями. У стародавні часи люди малювали тварин на стінах печер, наприклад, у Ласко чи Альтамірі. Таке малювання було не тільки для краси, але й воно мало особливе значення, бо люди хотіли зв'язатися з природою, контролювати її сили чи жити в гармонії з нею. Люди спостерігали за поведінкою тварин, їх силою, грацією та інстинктами, і це викликало у них глибокі емоції та зрештою вони хотіли показати ці якості у своєму мистецтві. Анімалістика почалася тоді, коли люди почали жити серед природи і намагалися зрозуміти її [47].

П. М. Ходанич стверджує, що анімалістика як форма художньо-образного зображення фауни бере початок із процесу освоєння людиною природного середовища, та її емоційного ставлення до тваринного світу [47].

Таким чином, анімалістика постає способом вираження глибинних міфологічних уявлень про світ і місце людини в ньому. У процесі розвитку культури вона стала невід'ємною частиною образотворчої традиції. Від наскельних малюнків і давньоєгипетських рельєфів до середньовічних мініатюр і реалістичного живопису Нового часу - скрізь можна побачити тварин. У кожній епосі митці використовували тварин як метафору людських емоцій, доблесті,

свободи чи духовності, а сам напрям набував дедалі складнішого змістового вираження. Цей напрям залишається актуальним і в сучасному мистецтві. Він зберігає здатність через різні техніки мистецтва й образ тварини передавати емоції, характер і духовний стан людини [47].

У багатьох культурах образ тварини має символічне значення. У Давньому Єгипті кішка асоціювалася з Богинею Бастет - покровителькою дому. Родини та материнства, у Стародавній Греції лев і орел символізували мужність і силу, у християнській традиції голуб уособлює Святого Духа, а ягня свідчить про лагідність, невинність й жертвність [21], [47].

В українському мистецтві анімалістика має давні традиції, що сягають народної творчості вишивки, писанкарства, кераміки, різьбярства, де зображення тварин поєднували декоративність та символізм. У таких творах тварини постають елементами орнаменту, носіями образів культурно-символічного значення, пов'язаних із добробутом, охороною дому, зв'язком людини з природою [36], [47]. На думку українського письменника і мислителя Ф.М. Потушняка, у народному фольклорі тварини постають символами життєвої сили, добробуту та духовної єдності людини з природою [36].

Особливе місце у світовій анімалістиці посідає образ kota - істоти, що супроводжує людину впродовж усієї культури і життя та яка поєднує в собі риси домашнього спокою, незалежності, інтуїції та магічності. Самець і характеристики й будуть покладені в основу візуальної концепції серії ілюстрацій до української народної колискової «Котику Сіренький». Як відзначають С.Т. Триколенко та Е.Е. Триколенко, у сучасному українському живописі образ kota набуває нових інтерпретацій. Він виступає символом, що несе добро, створює домашній затишок, спокій та він відображає гармонійність українського світосприйняття [45]. Цю тенденцію наочно ілюструє картина В. Микитенка «Білий кіт відпочиває», що була написана в техніці акварельного живопису (Рис. Б.1) [32]. На ній художник демонструє kota, як символ спокою й умиротворення. Ніби його роль у сучасному українському мистецтві відображена у вигляді носія позитивних емоцій та гармонії в побутовому та

духовному контексті.

У європейській культурі кіт здавна символізував інтуїцію, спостережливість і свободу, а в Японії зображується у вигляді манекі-неко - фігурки kota, який приносить удачу й добробут [21].

В українському фольклорі кіт це оберіг домашнього вогнища, хранитель спокою й тепла. У народних піснях і казках він наділений людськими рисами, такими як: лагідністю, хитрістю, відданістю. Зокрема, у колискових піснях, до прикладу «Котику Сіренький, Котику Біленький» цей образ набуває особливого емоційного змісту й уособлює піклування, любов матері до дитини [21], [47]. У народній уяві kota прийнято вважати повноцінним членом родини. Його присутність в оселі визначалася необхідністю для гармонізації енергетики простору [45].

Сіре та смугасте забарвлення шерсті котів в таких сюжетах часто сприймається як найбільш самотнім, оскільки їхнє забарвлення нагадує природній камуфляж, а це підсилює зв'язок із лісовою фауною [45]. Сірий колір часто супроводжує образ kota та має додаткове змістовне навантаження. У народній традиції сірий кіт сприймається як символ рівноваги між світлом і темрявою, сном і реальністю, теплом дому й холодом ночі. З точки зору художньо-образної інтерпретації та психології, цей колір асоціюється зі спокоєм, стабільністю і надійністю. Сірий колір виконує роль ідеального тла, який дозволяє іншим хроматичним кольорам розкрити свій потенціал. Його нейтральність створює умови для максимального контрасту, завдяки чому яскраві акценти виглядають більш насиченими та динамічними. Варто вміти балансувати сірий, знаходити його відповідні відтінки, з більш яскравими кольорами, щоб уникнути ефекту негативних відчуттів та створити гармонійне візуальне середовище [59], [52]. Цілком доречно буде обрати сірий колір при розробці kota, бо у цьому контексті колискової він стає візуальним символом дитячого сну й материнської ніжності і безпеки.

Звертаючись до аналізу образу kota в образотворчому мистецтві, британський графічний дизайнер А. Гайленд та дослідниця К. Робертс у видання

«Коти в мистецтві» зазначають його як універсальний символ, що об'єднує протилежні але взаємопов'язані риси, такі як: незалежність і лагідність, свободу й прихильність, загадковість і домашність [10]. У мистецтві XX століття кіт поступово виходить за межі побутового образу та стає знаком індивідуальності, внутрішньої рівноваги і емоційного тепла [10].

У багатьох сучасних художників коти стають і персонажами, і носіями певного настрою чи емоційної атмосфери. Вони часто зображаються у спокійних, теплих тонах із м'якими світловими переходами із завданням підсилити відчуття гармонії й затишку. Приклади робіт японської художниці Мідорі Ямада «Біла камелія» 2010 року, а також «Кіт містера Генкіна» 2011 року, наведені у книзі «Коти в мистецтві», підкреслює як сучасні митці використовують образ білого kota для створення відчуття ніжності, спокою й усіх позитивних емоцій (Рис. Б.2) [10].

Не менш важливою складовою серії ілюстрацій є шрифтове оформлення, яке у дитячих виданнях виконує інформаційну і естетично-психологічну функцію. Як стверджує дизайнерка та авторка дитячих книжок Іві Джонс, вибір шрифту є першим засобом через який читач сприймає тон і настрій майбутньої історії. Вона підкреслює, що гармонія між кольором, типографікою та стилем ілюстрації формує цілісне перше враження від книги [61]. Для жанру колискової пріоритетним є м'які, округлі шрифти, бо така типографіка гармонійно поєднується з плавними лініями дитячої ілюстрації та сприяє створенню єдиного візуального ритму, який відповідає спокійному звучанню колискової.

У дослідженнях відомих фахівців зі сфери створення дитячої книги Мартіна Солсбері, професора ілюстрації Кембриджського університету Англія Раскін, та Мораг Стайлз, почесної професорки Кембриджського університету, звертається увага на те, що у дитячій книзі шрифт виконує утилітарну функцію, а також емоційно взаємодіє з ілюстрацією, тому що підсилює її настрій та характер [78]. Використання надто строгих, геометричних шрифтових рішень створює відчуття дистанції, тому у дитячій книжковій ілюстрації надається перевага рукописним чи каліграфічним формам (летеринг), які імітують живе

письмо та природній рух руки [78]. З точки зору психології сприйняття, округлі шрифти зі зменшеною контрастністю штрихів створюють враження ніжності та доступності, тоді як гострі або рубані форми можуть підсвідомо асоціюватися з напруженням або суворістю [67].

Закономірним є звернення до творчого досвіду художників, які сформували фундамент й української графічної культури. У цьому контексті особливо значущою є постать Якова Гніздовського - митця, чий внесок у розвиток книжкової графіки та деревориту набув світового визнання і став важливою складовою української візуальної традиції XX століття [48], [30].

Характерною рисою його творчості є поєднання національної образності з пластичною мовою, побудованою на ритмі, силуетності, декоративному узагальненні та психологічно продуманій формі. Гніздовський працював у багатьох видах графіки, однак найбільшу славу отримали саме його дереворити - стримані за формою але надзвичайно насичені внутрішньою виразністю. Для митця принципово важливим були точність композиції, структурна логіка та компактність образів [48], [30].

Його творчий метод ґрунтувався на тривалому опрацюванні ескізу, пошуку узагальненої форми та концентрації на пластичному ритмі, і це дозволяло йому створювати роботи з високим ступенем образної ємності при мінімалістичних графічних засобах. Саме така здатність до синтезу лаконізму й глибини робить його здобутки надзвичайно актуальними у тематиці дизайну дитячої книги, у якій цілісність, виразність і миттєва впізнаваність образу мають вагоме значення [48], [30].

У контексті теми, особливу увагу привертає дереворит «Кіт» - одна з найвиразніших робіт Я. Гніздовського (Рис. Б.3) [30]. Зображений у згорнутій округлій позі кіт постає як натуралістичний персонаж із узагальненим образом. Він побудований на точності ліній, декоративній ритмізації та гармонійності силуету. Гніздовський відмовляється від буквальної передачі фактури чи об'ємності, натомість зосереджується на інтерпретації форми: вигин тіла, плавність контурів і продумана організація площини перетворюють тварину на

знак, на пластину форму спокою й внутрішньої рівноваги. У цьому образі втілюється властива митцю філософія природи, коли звичайний мотив отримує символічну наповненість та здатність випромінювати стан тиші й спокою [48], [30].

Звернення до пластичної мови Гніздовського є надзвичайно доречним про розробці дизайн-проєкту серії ілюстрацій до колискової. Його графічний підхід та принципи ритму, чистоти силуету, декоративність і водночас виразність, дають можливість створити образ, зрозумілий дитині й естетично цінний для дорослого. Досвід Я. Гніздовського демонструє, що мінімалістичний образ здатен як і передавати настрій, так і формувати цілісну візуальну ідею твору, що є ключовим завданням для дитячої серії ілюстрацій як художнього засобу.

2.2 Аналіз аналогів дитячої книжкової ілюстрації

Для того, щоб досконало розібратися у специфіці візуального стилю сучасних ілюстрованих дитячих видань, було обрано зразки, які представляють різні підходи до створення художнього образу книги. Їх розгляд дає змогу виявити певні принципи та прийоми, які можуть бути адаптовані до авторської візуальної інтерпретації колискової «Котику Сіренький» та враховані при формуванні творчої концепції проєкту. Вибір аналогів допомагає визначити орієнтири для власної серії ілюстрацій, зокрема способи побудови серійності та послідовності сцен, засоби створення заспокійливої атмосфери, організацію кольору, світла й пластики, композицію розвороту, а також принципи поєднання тексту із зображенням.

У цьому контексті доречно звернутися до міркувань Дениса Зільбера, викладених у авторській книзі «Розмова про ілюстрацію в піжамі та з філіжанкою кави». На його думку, референси в роботі ілюстратора виконують функцію не готового зразка, а візуальної основи для подальшого творчого опрацювання. Їх значення полягає в накопиченні нової візуальної інформації, яка в процесі роботи аналізується, трансформується, стилізується та лише після цього набуває форми завершеного зображення. Саме тому в процесі створення

ілюстрації візуальний матеріал переосмислюється, доповнюється й перетворюється на авторське двовимірне зображення [19].

У сучасних підходах до аналізу ілюстрації формується уявлення про візуальну мову зображення: описуються параметри лінії, кольору, масштабу, кадрування, розміщення об'єктів на площині, опис персонажів, тобто ті засоби, через які зображення сприймається та інтерпретується читачем чи глядачем [65].

Ключовим візуальним аналогом є образ казкового світу представлений в ілюстраціях Оксани Були, а саме в двох її виданнях «Вересова Міль» 2022 року (Рис. В.2) [4], та «Казки для Місяця. Чарівниця-Нічниця» 2025 року (Рис. В.1) [5], виданих у Видавництві Старого Лева. Книги є авторським проєктом художниці, яка виступила водночас і авторкою тексту й ілюстраторкою.

«Казки для Місяця. Чарівниця-Нічниця» визначено як книжка-картинка. У характеристиках видавництва зазначено серію «Книги-картинки (Пікчербуки), (Дитячі книги), Книги українських авторів» [24].

Головною героїнею твору є міль Чарівниця-Нічниця, яка з давніх часів опікувалася зоряним небом. Коли зорі раптово зникають, Лісові мешканці Слуква, Тхір і Видра беруться допомогти їй у пошуках, однак усі спроби виявляються марними. Власні чари Нічниці також не дають результату, і тоді стало зрозуміло, що лише розгадка загадкової підказки від Ліщинового Туконя давала шанс на визначення долі нічного неба [5].

Ілюстрації видання виконані в техніці цифрової графіки з використанням текстур. Їх стилістика ґрунтується на поєднанні сучасної векторної мови з м'якою фактурністю, що формує візуальне тепло й емоційну доступність для дитячого сприйняття.

Композиційні рішення побудовані на принципах динамічної рівноваги. Ілюстраторка використовує діагональні лінії та асиметричне розміщення об'єктів, щоб ввести енергію та динаміку в композицію. Головні герої розміщені по центру або на перетині третин, концентруючи увагу на ключових моментах історії. Багатоплановість композиції створює глибину простору.

Колірна палітра має переважно приглушені й насичені відтінки: темно-

сині, блакитні, сіруваті, лавандові та сріблясті тони - кольори, що гармонійно поєднуються із нічним пейзажем. Акцентні яскраві кольори, такі як: золотистий, оранжевий і салатний, використовуються обережно для виокремлення ключових елементів. Завдяки такому дизайнерському підходу досягається цілісна казкова та водночас містична атмосфера.

Візуальна стилістика характеризується переважанням плавних, м'яких ліній. Форми спрощені та стилізовані, з округлими обрисами. Об'ємні елементи поєднуються з м'якими градієнтними переходами, при цьому геометричні елементи мінімізовані та інтегровані переважно у структуру фону.

Застосування текстур, що імітують акварельний живопис, крейду або папір, надає роботам естетики ручної праці, наближаючи їх до традиційних художніх технік. Деталізація реалізована за принципом нашарування - від загальних великих форм до дрібних деталей, таких як: візерунки на крилах моли, фактура листя, текстура зірок. Ефекти світіння та напівпрозорості сприяють створенню атмосфери магічності та виразної візуальної глибини.

Чарівниця-Нічниця зображена як елегантний персонаж з пухнастим тілом, витонченими орнаментованими крилами та вушками. Лісові звірі (Слуква, Тхір, Видра) виконані у стилі максимально наближеному до реалістичності, проте форми пом'якшені спрощені та стилізовані. Великі очі та м'які риси обличчя роблять їх приємними та доброзичливими на вигляд. Кожна тваринка детально промальована та має унікальні деталі: текстура хутра, особливості забарвлення. Ліщиновий Туконь представлений як містичний персонаж з використанням більш абстрактних форм та світлових ефектів, що підкреслюють його загадковість.

Окремо як дизайн-орієнтир корисна робота з обкладинкою. Авторка описує, що обкладинка прикрашена фольгою і задум тиснення пов'язаний із візуальною традицією золотої доби (кінця XIX - початку XX ст.) дитячої книги (орнаменти з рослинами, зірками, місяцем) [24].

Ілюстрації до книги «Вересова міль» також зроблені в тій самій техніці, цифрова графіка з використанням текстур. Вони мають більш стриманий і

спокійний характер. Якщо в попередньому виданні були більш динамічні композиції, то тут переважають заспокійливі, врівноважені зображення, які створюють загальний настрій оповідання [9].

Центральними є і композиційні рішення, більшість з них виконані за принципом центровки та симетрії. Простір теж організований більш узагальнено, активних діагоналей менше. Замість цього, велику роль відіграють кольорові плями, а також м'які переходи від одного плану до іншого. Багатоплановість тут є, та вона більш делікатна, немає різких контрастів. Саме тому ілюстрації більше затягують в природне середовище.

«Вересова міль» прямо описується через атмосферу ніжних пестельних бузково-рожевих сутінків і вечірніх тонів. Колористичне рішення базується на натуральній, приглушеній палітрі: відтінках зеленого, коричневого, охристого, сіро-блакитного, бузкового і ніжно-рожевого. Колір служить як і декоративним елементом, так і як засіб передачі стану спокою, тиші, легкого смутку або задумливості. Акценти вводяться мінімально і виважено, це дає можливість зберегти цілісність візуального середовища.

Стилістика ілюстрацій відображає ще більшу схематичність форм. Лінії хоч і залишаються м'якими і плавними, проте силуети стають більш ліконічними, без надмірної деталізації. Текстурні ефекти мають вирішальне значення: вони імітують природні поверхні, листя, землю, кору дерев, підсилюючи відчуття органічності та природного світу.

Головною героїнею історії є емоційно насичена Сіра Міль, яка мешкає на Вересовій галявині, уникаючи сонячного світла та ведучи відокремлене, від усіх мешканців, життя. Вона твердо переконана, що є єдиною у світі, але згодом дізнається про існування інших молей, наділених особливими знаннями та здібностями (міль на ім'я Брахмін). Розвиток сюжету тісно пов'язаний із внутрішнім вибором головної героїні, подолати страх і наважитися вийти за межі звичного простору [29].

Для формування майбутньої концепції власного дизайн-проекту серії ілюстрацій доцільним є врахування принципу організації ритму через повтор

мотивів та варіації кадрування. Повторювані елементи сприяють формуванню серійності, зокрема котик, як головний герой, нічні та домашні деталі, світлові акценти. Зміна масштабу планів, ракурсів і композиційних акцентів допомагає уникнути одноманітності візуального рішення. Також важливим є використання переваг м'якої тональності, вечірній і нічній палітрі з м'якими переходами та делікатними світлими акцентами. Впізнаваність серії забезпечується сталими ознаками образу персонажа та повторюваними елементами середовища, які проходять через усі ілюстрації та змінюються в деталях залежно від сцени. Окремо враховується використання текстур, а також стилізація форм тварини, для сприяння розробки більш тактильного, виразного та привабливого візуального образу.

Для огляду наступного візуального зразка було обрано великоформатне ілюстроване видання «Різдво у Гогвортсі» від видавництва А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА 2024 року (Рис. В.3) [39].

Це святкове ілюстроване видання створене за мотивами дванадцятого розділу фентезійного роману Джоан Ролінг «Гаррі Поттер і філософський камінь». У центрі оповіді перше справжнє Різдво Гаррі Поттера в школі чарів і чаклунства, наповнене відкриттями, таємно-загадковими авданнями, дружбою та дивом [38].

Ілюстраторці Цзії Гао вдалося візуально втілити та передати читачеві казкову атмосферу свята, поєднуючи магічні елементи всесвіту Гогвортсу із затишними різдвяними мотивами.

Джоан Ролінг приділяє велику увагу святковим традиціям чарівної школи та подальшим дослідженням магічного світу. Авторка використовує цей сюжет так, щоб продемонструвати зміни в житті Гаррі, де значною мірою для більшості персонажів та читачів важливим є сім'я, любов, підтримка та друзі [38].

Ілюстрації Цзії Гао наповнені теплом, веселощами та чарами Різдва. Дивлячись на них, здається, можна відчувати аромат щойно зрубаного ялинкового гілля, почути хрускіт снігу під ногами, веселий сміх дітлахів і легкий шелест подарункової обгортки [38]. Художниця працює в техніці цифрового малюнка у

якому використовує напівпрозорі та сяючі елементи. У цьому стилі поєднуються детальне опрацювання та м'які форми, що створює ефект казкової фантазії, яка при цьому залишається цілком зрозумілою для дитячої та підліткової аудиторії.

Композиційні рішення формуються на контрасті між масштабними архітектурними просторами Гогвортсу (Велика зала, коридори) та невеликими, затишними сценами у Грифіндорській вітальні біля каміну. Діагональні ракурси та багатоплановість ілюстрацій передають динаміку дослідження магічного світу, тоді як симетричні композиції підкреслюють урочистість свята.

Колірна палітра заснована на теплій зимовій кольоровій палітрі, яка має яскраво-червоні, смарагдово-зелені, золотисті та кремові відтінки та які поєднуються з холодними блакитно-сріблястими тонами снігу та нічого неба.

Графічна лінія та форма в ілюстраціях видання визначаються поєднанням чітких контурів архітектурних елементів із м'якими, об'ємними формами персонажів. Використання округлих силуетів у поєднанні з гострими деталями (гостроверхі капелюхи чарівників, стрілчасті арки, ялинки та зорі на них) створює певний гармонійний баланс між казкою та епічною пригодою.

Текстури та деталі на ілюстраціях мають визначальне значення у створенні атмосфери: мерехтливі ефекти снігу, фактура дерев'яних поверхонь, глибокі тіні в кам'яних коридорах та яскраве, тепле світло з камінів. Деталізація різдвяних прикрас, подарунків у папері та іграшок на ялинці робить казковий світ живим і тактильно відчутним. Містичні елементи (мантиї-невидимки, дзеркало Яцрес) передаються через ефекти напівпрозорості, світіння та спотворення форми. Завдяки цим технікам вдається чітко відокремити магичні об'єкти від надзвичайно реалістичного оточення на ілюстраціях.

Персонажі зображені зі збереженням іконічних рис, але з пом'якшеними формами, які надають їм доброзичливості. Наприклад, герої Гаррі та Рон мають великі виразні очі та живу міміку, яка передає їхні дитячі емоції - здивування, радість, задумливість. Другорядні персонажі, зокрема професори та Хагрид часто показані у характерних позах, які відтворюють їхні літературні образи.

Цілком природно, що погляд глядача сприймає ці елементи як належні до

іншого - магічного рівня реальності, який не тільки співіснує зі звичайним, але й має іншу природу та властивості. Саме це підсилює відчуття казкової магії і водночас впорядковує візуальний простір ілюстрації.

Четвертим зразком для аналізу є видання колисанок «Забавлянки-колисанки. Спатоньки час!» Оксани Радченко від видавництва Ранок 2023 року (Рис. В.4) [37]. Книга є сучасним дитячим виданням зі збіркою українських колискових, орієнтованих на наймолодшу аудиторію від 0 років. Налічує 8 розворотів та 6 колискових, у межах яких кожна сторінка яскраво ілюстрована. Вона поєднує елементи фольклору, народної культури та сучасного художнього дизайну. Книжка створена з метою передати атмосферу ніжності, затишку й батьківської любові, яку несе в собі колискова пісня [43]. Візуальний образ книги занурює читача у світ спокою, мрій і тепла - світ у якому мелодія, слово й малюнок утворюють досконалу гармонію колискової.

Ілюстрації виконані у техніці цифрового живопису з використанням м'яких пензлів, текстури зернистості (аерографічної манери) та прозорого нашарування кольорів. Стилль має ознаки наївного мистецтва - щирих і простих форм. Він передає дитяче сприйняття світу, але при цьому зберігає художню виразність і цілісність композиції розворотів.

Композиції побудовані на принципі спокійної симетрії та м'яких ліній руху, що асоціюються із ритмом колисання. Крім того, використовується кругла або овальна побудова кадру.

У кольорових рішеннях простежується поступовий перехід від теплого до холодного тону - від золотавого світла лампи до глибокого синього нічного неба, які створюють ефект поступового засинання. Авторське рішення базується на високому ступені хроматичності відтінків: кремових, персикових, червоних, ніжно-блакитних, сірувато-лавандових. Водночас теплі кольори символізують материнську любов, а холодні - спокій і нічну гармонію. Акценти виконані золотистими та жовтими відтінками, які імітують світло від зірок та нічників.

Оснoву зображень становлять плавні, округлі лінії без гострих кутів. Завдяки використанню м'яких та напівпрозорих ефектів створюється ефект

дифузної фактури. Форми спрощені, узагальнені, які ілюструють дитячий спосіб сприйняття світу. Фон інколи м'яко переходить у зображувані об'єкти на розворотах, разом з цим передаючи відчуття пісенної мелодії.

У проаналізованому виданні центральним персонажем є котик, який зображений як лагідний і турботливий образ. Він має округлі форми, великі очі та плавні рухи. Його символізм розкривається через образ охоронця дитячого сну. Сон втілено в образі доброго чарівника, який ніби огортає дитину. Дитина представлена спокійно, із розслабленим виразом обличчя, яка занурена в сон. Другорядні персонажі - місяць у нічному ковпаку, який посміхається, зорі пташки, рослинні елементи - стилізовані та наповнені світінням, що додає відчуття чарівного характеру.

На основі цього опису можна зробити висновок, що в цілому ілюстровані колискові із цієї збірки відтворюють дитяче антропоморфне сприйняття світу, у якому природні явища набувають людських рис.

Завершальним аналогом представлено книжкові ілюстрації з книги «Peter Rabbit: The Bedtime Bunny Hunt: A Lift-the-Flap Storybook» («Кролик Пітер: Полювання на кроликів перед сном: книжка-розкладайка»), видане у 2023 році за мотивами творів Beatrix Potter (Беатрікс Поттер) (Рис. В.5) [74].

Беатрікс Поттер була британською письменницею та ілюстраторкою, натуралісткою та природоохоронницею, яка здобула світове визнання завдяки дитячим книжкам з образами тварин. Її перша опублікована книжка «The tale of Peter Rabbit» 1902 року стала одним із найбільш тиражованих дитячих видань у світі. За всю творчу кар'єру вона написала та проілюструвала понад двадцять книжок, які були перекладені більш ніж тридцятьма п'ятьма мовами. Від раннього дитинства вона захоплювалася природою, тваринами та малюванням, а техніка акварельного живопису стала її основним художнім інструментом [53].

Книга «Peter Rabbit: The Bedtime Bunny Hunt: A Lift-the-Flap Storybook» є сучасним інтерактивним виданням із серії книжок про Кролика Пітера, орієнтованою на дітей віком від 3 до 6 років. Сюжет розгортається навколо вечірніх пригод Пітера, який разом із сестрами повертається після прогулянки і

раптово виявляє, що його улюблена іграшка кролик кудись зникла [73]. Для дитини читання цієї книги перетворюється на захопливу, розвиваючу інтерактивну гру в якій разом із персонажем потрібно відшукати втрачену іграшку, піднімаючи відкидні паперові клапани (lift-the-flap) на сторінках.

Формат видання горизонтальний, розміром 21x26 см., що є зручним для маленьких рук, це дозволяє розміщувати деталізовані розгорнуті ілюстрації з широким панорамним охопленням простору. Обкладинка ілюстрована в теплій жовтуватій, зеленій, фіолетово-блакитній тональності із центральним зображенням кролика Пітера та його сестри. На ній також розміщено назву видання, яка виконана шрифтом із засічками у сріблястому кольорі.

Ілюстрації виконані в техніці акварельного живопису та тонкими, м'якими шарами з легкими чорнильними контурами, у яких простежується характерна авторська манера Беатрікс Поттер.

Кольорова палітра має теплі природні відтінки коричневих, приглушених зелених, фіолетово-блакитних та пастельні бежеві і м'які охристі тони. Такий підбір кольорів створює відчуття домашнього затишку і підсвідомо заспокоює дитину, що повністю відповідає ідеї книжки як вечірнього читання перед сном.

Головний персонаж Кролик Пітер зображений антропоморфно. Він носить одяг, рухається на двох задніх лапках і виражає емоції через міміку та жести. Образ витриманий у єдиній пластичній манері на всіх розворотах.

Композиційне рішення кожного розвороту будується на принципі чіткого виділення головного об'єкта на тлі деталізованого середовища. Простір кролячої нори зображений з панорамним відтворенням простору та з різноманітними предметами побуту, рослинами (сушені трави, гриби, квіти гліцинії) і деталями інтер'єру, які заохочують дитину досліджувати зображення і знаходити нові деталі при кожному перечитуванні.

Загалом це видання є виразним прикладом того, як класична акварельна ілюстрація може бути адаптована до сучасного інтерактивного формату без втрати художньої цілісності та привабливості образу.

Таким чином, дослідження візуальних аналогів сучасних дитячих

ілюстрованих видань дало можливість виокремити спільні композиційно-стилістичні принципи сучасної дитячої ілюстрації. Усі розглянуті зразки поєднують прагнення до щирості образного вираження й гармонійності, яке втілюється через використання пастельної чи насиченої палітри, плавних ліній, округлих форм, ефектів світіння та фактури рукотворного малюнка. Ілюстрації всіх видань вирізняються м'яким ритмом, виразною взаємодією тексту та зображення. Тому підсумовуючи результати аналізу, можна зробити висновок, що сучасне оформлення дитячих книг ґрунтується на синтезі трьох важливих складових - символічного образу, колористичної гармонії та шрифтової пластики. Усі вони мають бути підпорядковані головній меті, створенню візуальної атмосфери спокою, ніжності та безпеки, яка відповідає змісту українській народній пісні.

2.3 Формування концепції дизайн-проекту серії ілюстрацій до колискової «Котику Сіренький»

Аналіз тексту української народної колискової «Котику Сіренький» дає змогу виокремити провідні образи й смислові акценти, які формують емоційно-змістовий фундамент майбутньої концепції серійної візуалізації. Серія потребує єдиного принципу побудови, розподілу тексту на смислові фрагменти, тобто умовні кадри, визначення ключових сцен і їх чергування. У структурі твору домінують мотиви нічного спокою, захищеності та турботливого ставлення дорослого до дитини. Колискова традиційно виконує функцію заспокоєння, тому її інтонаційна м'якість і ритмічність створюють атмосферу врівноваженості, безпеки й ніжності, що напряду буде застосовано при розробці ілюстрацій. У межах дослідження передбачається розробка кожної ілюстрації як повноцінного книжкового розвороту. У результаті аналізу змісту колискової було визначено об'єм розробки, який складається з шести ілюстрацій, одна з яких призначена для обкладинки.

На цьому етапі формується цілісна дизайн-концепція серії ілюстрацій: визначаються провідний настрій, характер образу Котика, трактування

домашнього простору, ступінь умовності, стилізації, принципів повтору та варіації в межах серії. У статті про практику застосування українських народних мотивів у дитячій книжковій ілюстрації описано три компоненти, на які спирається формування ілюстративного ряду. Для фольклорної тематики важливо, щоб рішення були узгоджені на трьох рівнях: змістовому, тобто що саме передається, образному, якими персонажами, символами це втілюється та формальному як це організовано композиційно й колористично [31].

Ключовим персонажем є сірий котик - один із найпоширеніших образів українського фольклору, який символізує домашній затишок, лагідність і охоронний початок. Образ котика у тексті колискової виступає своєрідним посередником між дитиною та світлом фантазії, м'яко вводячи її в стан сну. Саме цей персонаж набуває композиційної центральності в ілюстративному рішенні майбутньої серії.

На основі аналізу змісту формується й загальна художня тональність - казково-ніжна, сповнена відчуття чарівної нічної тиші. Образи місяця, зірок, ночі, тіней і м'якого світла органічно підсилюють емоційну спрямованість колискової та визначають атмосферу, яку має передати візуальне оформлення. Такий підхід забезпечує відповідність між текстом твору і його дизайнерською інтерпретацією та створює гармонійну основу для подальшого проектного опрацювання.

Після аналізу змісту колискової, необхідним є окреслення цільової аудиторії, оскільки саме її особливості визначають характер візуального рішення ілюстрації. Основними адресатами твору є діти, а саме їх віковий діапазон від немовлят до дітей дошкільного віку, тобто від 0 до 5-6 років, для яких важливі прості, зрозумілі, виразні та емоційно зрозумілі образи. У цьому віці сприйняття формується через яскраві форми, м'які колірні поєднання та чітку композицію. Водночас друга частина аудиторії це дорослі-посередники (батьки, вихователі, опікуни), яка здійснює вибір видання та бере участь у процесі спільного читання. Для них важливо, щоб оформлення було естетично якісним, гармонійним і відповідним змісту твору та їхніх потреб.

Враховуючи особливості цільової аудиторії та емоційний зміст колискової, наступним етапом стало визначення стилістики та художньої мови серії ілюстрацій. Для передавання атмосфери спокою та ніжності було обрано м'яку але водночас контрастну ілюстрацію яка буде добре узгоджуватися з мотивами нічного затишку й турботи.

Стилістичну основу становить казково-сюжетний підхід, який дозволяє підкреслити фантазійність образів і зробити зображення привабливим для дітей раннього віку. З цієї ж причини застосовано виразну насичену кольорову палітру, проте із відмовою від різких контрастів і агресивних кольорів, натомість застосовано врівноважені, більш приглушені відтінки. Таке рішення буде сприяти забезпеченню гармонії між змістом твору та його візуальними втіленням.

Важливим етапом передпроектного дослідження став пошук і аналіз візуальних аналогів стилістики різних ілюстраторів, що дозволило конкретизувати графічне рішення майбутніх ілюстрацій та образів (Рис. Б.4) [55], [69], [62]. У процесі відбору референсів увагу було зосереджено на трьох ключових компонентах композиції: персонажі (котик, дівчинка), середовищі (місяць, хатинки, хмари, ковдра, ліжко) та атмосферних елементах (зірки, нічне небо).

Під час опрацювання образу головного героя Котика, було проаналізовано низку ілюстративних підходів від реалістичних зображень тварин до мультиплікаційних, гротескних форм. Для цільової аудиторії раннього віку найбільш доцільним визначено використання стилізованої округлої форми та м'якого силуету. Пошук візуального характеру персонажа базувався на принципах округлих форм (англ. round shape): великі виразні очі, пухнасті щічки та тіло, м'які лапки, повна відсутність гострих кутів. Такий підхід дозволяє викликати у дитини підсвідому довіру та симпатію. Котик має виглядати як друг і захисник сну - спокійний, усміхнений і затишний.

Для повноти ілюстративного ряду як додатковий образ рекомендовано розробити образ дитини, а саме дівчинки. Текст колискової звертається до

узагальненого образу «дитяти» без вказівки на статть. Саме ця відкритість тексту дала змогу, у процесі формування концепції серії, самостійно інтерпретувати образ дитини. Вибір на користь дівчинки зумовлений насамперед емоційним характером самої колискової. Її образ постає як втілення лагідності та безтурботного дитячого життя. Для персонажа також характерним є округлі форми, довге волосся каштанового кольору, м'які та усміхнені риси обличчя з рум'яними щоками.

Візуалізація просторового середовища, хатинок, місяця, зірок, хмар, домашнього інтер'єру, передбачається розробка з урахуванням казкового контексту колискової. Наприклад, молодий місяць на ілюстрації обкладинки розглядається як метафорична колиска, зручне, безпечне місце для відпочинку, а в самих ілюстраціях трактується як світлий повний Місяць, водночас у вигляді астрономічного об'єкту. Аналіз графічних аналогів підтвердив ефективність зображення повного місяця на всіх ілюстраціях, та на обкладинці, тільки у формі широкого серпа, який ніби обіймає персонажа. Хмари у цьому контексті будуть виконувати роль м'якого додаткового обрамлення, додаючи композиції повітряності та легкості. Їхня пластика має бути плавною, плинною, що відповідає повільному ритму колисання.

Особливу увагу було приділено розробці колористичної концепції, яка створювала ряд відповідностей від сну, ночі до тепла. Для дитячої книги нічна гама не повинна бути похмурою чи тривожною, чорною або темно-сірою. Тому було обрано складну палітру на основі синіх, блакитних, бірюзових, фіолетових та лавандових відтінків, які асоціюються з глибиною ночі, магією та сном. Для того, щоб уникнути холоду цю гаму варто доповнити теплими акцентами - золотистими, світло-жовтими та охристими кольорами, які використано для зображення місяця, зірок і світлових відблисків та інших елементів простору.

Поєднання холодного фону з теплим світлом буде створювати ефект світлячків і затишного нічника у темній кімнаті. Сірий колір головного героя, відповідно до назви колискової «Котику Сіренький», став нейтральним об'єднувальним елементом, який гармонійно взаємодіє як з синьо-фіолетовим

тлом, так і з теплими акцентами, завершуючи цілісний колористичний ряд ілюстрацій.

Обрання кольорової гами стало важливим етапом формування цілісного візуального стилю кожної ілюстрації із серії. Після аналізу та виявлення основних характеристик твору було визначено домінування лілово-бузкових, лавандових і блакитних відтінків, що асоціюються з нічним спокоєм та м'якою магічністю атмосфери колискової. Для створення відчуття тепла, затишку до композиції введено жовті акценти, для зображення місяця, зірок, ковдри, подушок та світлових відблисків.

На етапі проектування було розглянуто кілька можливих форматів майбутньої серії ілюстрації, зокрема і квадратний, і формат близький до А5. Попри їхню популярність у дитячій літературі, у процесі композиційної роботи стало очевидно, що компактні формати обмежують можливість повноцінної передачі ілюстративного матеріалу, персонажі й декоративні елементи втрачають деталізацію, а зображення стають надто дрібними для комфортного сприйняття дітьми раннього віку. З огляду на це, загальний формат книжкового розвороту було визначено як А4 (210x297 мм.), оскільки він забезпечує достатню площу для демонстрації повноцінних розворотів, зручний для спільного читання й відповідає методичним і поліграфічним вимогам.

При цьому враховано, що одна із двох частин ілюстрації фактично має пропорції формату А5, адже становить половину розгортки формату А4. Обґрунтоване рішення відповідає конструктивній специфіці дитячих книжок та забезпечує узгодженість масштабів і композиції.

У процесі формування візуального стилю серії ілюстрацій важливим елементом стало визначення шрифтової концепції, оскільки типографіка відіграє ключову роль у створенні настрою та забезпечення зручності сприйняття. У даному випадку доцільним є використання шрифтової композиції з м'яким ритмом, простором між літерами, рівномірним інтервалом у текстових блоках та міжрядкових інтервалах і мінімальним або ж плавним контрастом між основними та допоміжними елементами. Така типографіка формує ефект

чистого сприйняття, адже кожна буква має бути впізнаваною без зайвих декоративних елементів [67]. Визначений шрифт не відволікатиме від центрального образу, а навпаки він буде доповнювати його з підтримкою загальної емоційної атмосфери колискової. Водночас шрифт має залишатися читабельним для дорослих-посередників, які виконують роль читачів і покупців.

Висновок до розділу 2

У другому розділі було розглянуто ключові аспекти дизайн-розробки концепції до ілюстрацій до української народної колискової «Котику Сіренький» крізь призму історичних, культурних і художніх передумов. Проведене дослідження засвідчило про важливість вивчення анімалістичного жанру образотворчого мистецтва як підґрунтя для формування художньо-образної системи проєкту. У ході чого було обґрунтовано визначення центрального образу - кота, який має глибоке символічне коріння домашнього друга, ніжності і рівноваги як у світовому, так і в українському мистецтві.

Проведено передпроектний аналіз аналогів дитячої книжкової ілюстрації як основи для обґрунтування серії до колискової «Котику Сіренький». Визначено, які прийоми працюють на серійність, ритм, поєднання тексту й зображення, а також на створення заспокійливої тональності.

На прикладі всіх п'яти візуальних аналогів книжкових ілюстрацій, зафіксовано композиційно-стилістичні практичні орієнтири для власного проєкту: поєднання повторюваних мотивів із варіативністю планів, роботу зі світлом як з емоційним акцентом, а також спосіб утримання впізнаваності персонажа й середовища в різних сценах, стабільної композиційної схеми, коли в кадрі присутній текст і додаткові елементи подачі.

У підсумку опису формування концепції дизайн-проєкту зафіксовані: правила зображення котика, дівчинки й середовища, орієнтування на казкову нічну кольорову палітру та спосіб повторювати й варіювати ці елементи в усій серії, щоб кожен кадр сприймався як частина єдиного візуального рішення. Визначено цільову аудиторію проєкту, діти віком від 0 до 5-6 років та обґрунтовано відповідність художніх рішень віковим особливостям сприйняття цієї групи. Для демонстрації повноцінних ілюстрованих розворотів та зручного спільного читання з дорослим-посередником, обрано формат ілюстративного матеріалу А4 (210x297 мм.).

Врахування зазначених художньо-естетичних принципів стало основою для створення авторського дизайн-проекту серії ілюстрацій до української народної колискової «Котику Сіренький», у якому будуть поєднуватися українська традиція, психологічна м'якість кольору, типографіки та сучасна візуальна мова дитячої книги.

РОЗДІЛ 3

ХУДОЖНЬО-ПРОЄКТНА РОЗРОБКА СЕРІЇ ІЛЮСТРАЦІЙ ДО УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ КОЛИСКОВОЇ «КОТИКУ СІРЕНЬКИЙ»

3.1 Етапи розробки дизайну обкладинки та серії ілюстрацій до української народної колискової «Котику Сіренький»

Алгоритм визначення дизайнерських та стилістичних рішень серії ілюстрацій до колискової «Котику Сіренький» побудовано на послідовності дій, що переводить вихідні дані, текст, аудиторію, формат подачі у конкретні параметри візуальної мови: композицію, колористику, пластику, правила повторюваності мотивів і єдність подачі. Алгоритм орієнтований на цифрове виконання ілюстрацій у Procreate та передбачає фіксацію рішень у вигляді стилістичних настанов серії, кольорова палітра, набір елементів, правила композиції й персонажа, щоб забезпечити стабільність стилю в усіх шести ілюстраціях.

Первинне опрацювання художнього рішення серії ілюстрацій розпочалося зі створення серії ескізів, мета яких полягала у пошуку оптимального композиційного балансу та найкращого візуального втілення образу. На етапі ескізування було проаналізовано безліч варіантів розташування головного героя котика, дівчинки, фонових елементів, місяця, зірок, хмар та текстових блоків.

Розробка розпочалася з пошукових ескізів для обкладинки. На цьому етапі велася робота над композиційним та шрифтовим вирішенням, визначалося загальне розташування елементів і характер типографіки (Рис. Г.1). Паралельно створювалися пошукові начерки персонажів котика і дівчинки та формувався візуальний образ серії загалом, і тут народжувався й характер героїв, їхня пластика і настрій (Рис. Г.2) Наступним кроком стали більш точні, композиційні ескізи окремих ілюстрацій із розміщенням текстових рядків, тобто технічні малюнки, вони дозволили точно визначити положення тексту на розворотах з урахуванням міжрядкового інтервалу та зони безпечного відступу (Рис. Г.3). І вже на завершення цього етапу було створено повністю опрацьовані фінальні

ескізи із деталізованою прорисовкою, з імітацією олівця 6В, образів та чіткою композицією (Рис. Г.4). Саме вони і слугували основою для перевірки кадрування, розміщення тексту та доміант, а також для узгодження повторюваних декоративних елементів між ілюстраціями.

Весь процес над серією ілюстрацій розпочався з першого етапу. Визначення концептуальних орієнтирів та узагальнення вихідних умов проєкту. Обрано та проаналізовано варіант тексту колискової, визначено цільову аудиторію, принцип серійності, повтори та короткі смислові блоки, визначений формат подачі - цифрова серія, ключовим персонажем серії стає котик, який буде присутній у кожній ілюстрації. На основі проведеного аналізу визначено ключові стилістичні вимоги о серії:

- Емоційна м'якість та заспокійливий характер цілого зображення;
- Читабельність головного образу з першого погляду дитини, він же і буде слугувати доміантою;
- Наявність ритму й повтору без монотонності;
- Узгодженість тексту із зображенням і межах всіх розворотів та на обкладинці.

Результатом цього етапу стало чітке розуміння того, яким має бути візуальний характер серії загалом ще до того як з'явився перший ескіз перший ескіз.

Другим етапом стало визначення макетної схеми цифрової серії. На цьому етапі обирався базовий формат полотна для цифрової подачі, тобто співвідношення сторін, полів. Встановлювалася стабільна схема розміщення елементів:

- Зона доміанти (персонаж, сюжет сцени);
- Зона тексту, самі рядки колискової;
- Зона повторюваних декоративних елементів, зірок, підвісів, навколишнє середовище, інтер'єр, для того щоб обрати спільні та об'єднуючі елементи серії.

До того ж, вибудовується і перевіряється принцип одного кадру, який буде містити один зрозумілий акцент. На кожному аркуші має бути один

композиційний центр, а другорядну елементи не повинні перевантажувати площину. У результаті сформувався єдиний макетний шаблон цифрової серії, тобто формат полотна, поля та фіксовані зони для ілюстрації, тексту і декоративних елементів, який використовується для всіх шести ілюстрацій.

На третьому етапі визначено вибір пластичної мови та графічної техніки, у вигляді цифрового м'якого олівця та пастелі. Фіксується характер лінії й тону як основа стилю: м'який олівець штрих, плавна тональна побудова, делікатна деталізація. Визначається набір графічних засобів, який повторюватиметься у всій серії:

- Тип штрихування, його напрямки та щільність;
- Принцип побудови фактури, м'які переходи, легка зернистість;
- Декоративні лінійні мотиви у вигляді спіралей, підвісів та зірок;

У програмі для малювання Procreate створюється технічний набір двох основних пензлів, враховується контур, штрих, товщина, прозорість, м'яка тінь. Також один допоміжний кісточка-аерограф для саява, щоб у серії не з'являлися випадкові різнохарактерні текстури. У результаті визначається стала графічна техніка серії, яка має узгоджений характер лінії та штриха, принципи тонального моделювання і фактури, а також конкретний набір інструментів у програмі Procreate, основні й допоміжні пензлі, які застосовуються однаково у всіх шести ілюстраціях.

На четвертому етапі підбиралася та розроблялася колористична схема, до якої входить палітра та правила акцентів (Рис.Г.5). Визначається колористична база серії, основні кольори фону нічні та вечірні, юільш насичені для персонажів та середовища, а також 1-2 акцентні групи, світло, місяць, зорі. Задаються правильна тональності, м'які переходи, відсутність різких контрастів у основних колірних масах, а локальні акценти присутні лише в повторюваних деталях, як-от світлові точки, місяць і дрібні декоративні елементи. Для узгодженості всієї серії застосовується принцип сталою паліти та повторюваних акцентів, щоб кожен кадр сприймався як частина єдиного візуального рішення. У підсумку визначено палітру серії та правильна тональності й світлових акцентів, яких буде

дотримано в усіх шести ілюстраціях для збереження цілісного спокійного настрою. Проведено ретельне узгодження та гармонізація відтінків всіх кольорових компонентів, котик, дівчинка, місяць, зірки та фон.

П'ятий етап слугував для стилізації персонажів та середовища через правило повторюваності. Створюється модель персонажів, дівчинки та котика, визначаються їхні пропорції, форма очей, вух, носика, характерні елементи, маска для сну у котика, візерунки, пластика тіла, хвоста, залежно від затверджених ескізів. Визначається набір повторюваних спільних візуальних елементів середовища: нічне вікно, місяць, зорі, підвіси, візерунок ковдри та подушок, дівчинка. Фіксується правило варіації, елементи повторюються але змінюються за масштабом, ракурсом, місцем у композиції, щоб серія не виглядала як дублювання однієї сцени. Результатом етапу стало фіксування правильного зображення котика, дівчинки й середовища та способів повторювати й варіювати ці елементи в усій серії ілюстрацій.

На шостому етапі відбулось тестування рішень на ескізах та їх редагування. Обрані параметри, макет, пластика, палітра, персонажі, застосовуються пріоритетні ескізів як тестові. Проводиться перевірка за критеріями з першого етапу, домінанта, читабельність, ритм, емоційна тональність, узгодженість тексту й зображення. За результатами тестування різних ескізних рішень коригуються і щільність штриха, контраст тону, кількість декоративних елементів, розмір і місце розміщення тестового блоку.

Сьомий етап став підготовкою виробничих матеріалів і вихідних файлів. Встановлюються технічні параметри полотна, роздільність, формат експорту відповідно до цифрової демонстрації та можливості подальшого друку в поліграфії. Приведення до єдиної системи структури шарів у Procreate, фон, середовище, персонаж, тінь, декор, текст, щоб усі файли збиралися за однаковою логікою. Визначається формат збереження, робочі файли для правок і фінальний експорт для презентації, фізичної демонстрації та додатків.

З огляду на описану концепцію та етапи до того ж визначаються проєктні сценарії використання серії:

- Родинне використання. Перегляд серії під час читання, співу колискової та вечірній рутин (серія як набір книжкових ілюстрацій, видання із ритмічними повторами).
- Освітнє середовище. Використання ілюстрацій у дошкільних закладах або на заняттях із знайомства їх з фольклором, основами графічного дизайну (серія як наочний матеріал).
- Презентаційний формат. Цифрова подача або постерна серія для демонстрації проєктного результату ілюстративного матеріалу (як візуальна історія, що читається послідовно).

Розроблений поетапний алгоритм дозволив сформувати цілісну систему вихідних проєктних рішень для серії ілюстрацій: визначено критерії оцінювання, макетну та ескізну схему цифрової подачі, графічну техніку та колористичні правила, а також зафіксовано принципи повторюваності персонажа й середовища та визначаються проєктні сценарії використання серії. Упорядкування файлів і параметрів виконання в Procreate забезпечує однакову логіку побудови ілюстрацій і готовність матеріалів до остаточного опрацювання та подання. На основі цього алгоритму стає можливим перейти до наступного етапу матеріалів, техніки та програмних засобів створення обкладинки та серії ілюстрацій, а також до розробки творчого формування варіантів композиційного та художньо-образного вирішення серії ілюстрацій до колискової «Котику Сіренький», у якій будуть визначені правила застосовуватися в конкретних візуальних рішеннях.

3.2 Матеріали, техніки та програмні засоби створення обкладинки та серії ілюстрацій

Вибір матеріалів, технік і програмних засобів для створення ілюстрацій та обкладинки визначався насамперед концепцією проєкту, стилістикою та вимогами до фінального результату. Оскільки серія ілюстративного матеріалу передбачає поєднання естетики ручної роботи з можливостями цифрового середовища, підхід до роботи від початку розглядався як змішаний і з

використанням як традиційних художніх інструментів, так і сучасного програмного забезпечення.

Для створення авторських ілюстрацій обраним графічним редактором став Procreate. Procreate - це графічний застосунок для iPad, призначений для створення ілюстрацій і живописних робіт у растровому форматі. Використання цієї програми було обумовлено потребою імітувати естетику ручного малюнка та традиційних художніх і текстурних матеріалів, таких як пастель, олівець і задля того щоб забезпечити м'яку, неагресивну візуальну стилістику. Procreate дозволяє працювати з високою роздільною здатністю, створюючи багатошарову структуру ілюстрацій, адже це спрощує корекцію кольорів, накладення фактурних ефектів та окреме опрацювання ключових елементів, наприклад, фону, котика чи місяця. Процес створення зображення в графічному редакторі Procreate будувався на принципі роботи з шарами, що є ключовим технічним прийомом для забезпечення гнучкості редагування. Окремі шари були виділені для фону, дівчинки, котика, елементів інтер'єру, а також типографічних і декоративних елементів. Це дозволило застосовувати специфічні ефекти до кожного компонента незалежно.

Візуальна мова побудована на:

- М'якому штрихові та плавному тональному переході;
- Помірній деталізації, але вона все ж таки є, бо перевага надається виразному силуету й характеру;
- Поєднанні реалістичної впізнаваності з декоративністю, орнаментальними спіралями, підвісами у виді гірлянди, зірок, ритмічні повтори дрібних елементів.

Для досягнення потрібного характеру застосовано пензлі з імітацією м'якого олівця та пастелі, у яких заявлені орієнтири твердості В6 і НВ, вони дають відчуття текстурності та ручного виконання, навіть у цифровому середовищі, та діють на противагу гостроті векторної графіки.

Для створення м'яких світлових переходів і саява в ілюстраціях використовувався цифровий аерограф. Він застосовувався переважно для

змішування кольорів та тональних переходів, опрацювання нічного світла, підсвічування місяця, вікна будинків свічок, зоряних елементів і легкого серпанку навколо об'єктів. Завдяки плавному напilenню кольору вдалося уникнути різких меж і створити ефект розсіяного теплого світла.

А от для надання ілюстраціям художньої природності штриха, у цифровому середовищі поверх зображення накладено текстуру, що імітує легку зернистість паперу.

Нанесення, оформлення та вибудовування типографічної ієрархії та точного розташування текстових блоків на розворотах і обкладинці здійснювався у програмі Adobe Illustrator, задля забезпечення точності і чіткості типографічного рішення. Adobe Illustrator - це професійний дизайнерський графічний редактор для роботи із векторною графікою. На відміну від растрових програм, вся графіка у ньому будується на математичних кривих, і це дозволяє масштабувати зображення до будь-якого розміру без втрати чіткості та якості.

Для потреби цифрової демонстрації використовується кольоровий профіль документа RGB (Red, Green, Blue) - є стандартом для всього що існує у цифровому просторі, будь-який колір у цій моделі утворюється шляхом поєднання цих трьох складових у різних пропорціях від повної їх відсутності до максимальної насиченості.

Фінальним кроком художньо-графічного опрацювання стала, за необхідності, до друкарська підготовка (англ. re-press) макета, для того щоб забезпечити грамотне відтворення кольору та якості ілюстрацій в умовах поліграфічного виробництва. Воно включає в себе технічну необхідність додавання вільної зони, вильотів (англ. bleeds), розширення фону макета на 2 або 3 мм. за межі лінії різку, щоб під час обрізки не залишилося білих полів або взагалі не обрізали зайвого. Оскільки під час різки паперу навіть незначне зміщення леза може оголити край аркуша там, де його бути не повинно і щоб такого не сталося, фон навмисно виводиться трохи далі і навіть якщо розріз пройде не ідеально, то зображення залишиться цілим.

Всі ілюстративні файли, створені у Procreate, були експортовані з

достатньою роздільною здатністю 300-350 dpi - точок на дюйм, у масштабі 1:1, що є галузевим стандартом для забезпечення високої чіткості друку, особливо при роботі з м'якими текстурями та дрібними деталями у вигоді зірок чи хутра. Робочі файли зберігаються у форматі самої програми Procreate, а фінальні у форматах PNG та PDF залежно від способу подачі. Тоді кольорова модель зображень була переведена з робочої RGB у виробничу CMYK (Cyan, Magenta, Yellow, Key Black), що є обов'язковою умовою для чотирьох колірною офсетного друку та гарантує точне відтворення фіолетових, лавандових та золотистих відтінків без небажаних відхилень від точності відтінків.

3.3 Художньо-образне та композиційне вирішення серії ілюстрацій до української народної колискової «Котику Сіренький»

Творчий дизайн-проект серії ілюстрацій до української народної колискової «Котику Сіренький» вибудовується навколо мотиву нічного заспокоєння та домашньої безпеки, закладеного в тексті колискової. Візуальна інтерпретація спрямована на створення м'якого, неквапного настрою та впізнаваної серійної образної системи, де повторювані елементи: вечірнє і нічне небо, місяць, зорі, дівчинка, декоративні підвіски, орнаментальні спіралі, домашній простір, утримують цілісність, а зміни планів і сцен забезпечують розвиток серії без одноманітності. Серія включає об'єм розробки, який складається із шести ілюстрацій, одна з яких призначена для обкладинки. Кожна ілюстрація представлена як повноцінний книжковий розворот.

Центральним персонажем серії є сірий пухнастий котик, присутній у кожній ілюстрації як постійний і традиційний провідник у світ колискової пісні. Образ котика розроблено паралельно з проектом обкладинки до серії. На обкладинці зафіксовано ключові маркери персонажа та настою нічної тематики, місяця, зірок, м'яких спільний орнаментальних завитків на шерсті, аксесуар-маска для сну, як асоціативний знак засинання. Такий підхід забезпечує єдність всього проекту, обкладинка працює як візуальна візитівка серії, а персонаж на ній як стабільний елемент, який об'єднує всі ілюстрації із серії.

Для персонажа дівчинки є характерним округлі форми, довге волосся каштанового кольору, карі очі, м'які усміхнені риси обличчя з рум'яними щоками (Рис. Г.6). Одяг дівчинки персонажа включає в себе одяг для сну бірюзового кольору з декоративними золотистими елементами та широкі штани з орнаментом у вигляді зірочок і ромбів у теплих золотисто-жовтих відтінках. Також є черевички бірюзового кольору, які виглядають як домашні капці. Цей образ повністю відповідає образу дитини, що готується до сну, і водночас дуже сильно любить свого друга котика та й це додає казкового характеру зображенню. Серед деталей на одязі є маленькі бантики та орнаментальні спіральні прикраси.

Композиційна організація серії базується на поєднанні ілюстрації та текстового фрагмента колискової в межах одного аркуша. Серія складається з шести ілюстрацій у горизонтальній орієнтації. Для подачі результату в межах дослідження ілюстрації оформлюються у форматі А4 (20х297 мм.) як окремі повноцінні книжкові розвороти. Водночас серія проєктується з урахуванням подальшого макетування видання формату А5 (148х210 мм.). Тому композиція та розміщення тексту передбачають можливість адаптації до книжкової сторінки без втрати читабельності та основних композиційних акцентів. Одна із двох частин ілюстрації фактично має пропорції формату А5, адже становить половину розгортки формату А4. Для дотримання спокійного темпу в композиціях використано принципи:

- Один головний акцент на ілюстраці. (персонаж котик з дівчинкою або сам котик, ключова дія сцени);
- Відведено місце для тексту, щоб забезпечити читабельність і не перевантажувати кадр;
- Повторювані мотиви як серійні маркери (підвіси-зорі, місяць, нічне світло, орнаментальні спіралі, вікно, нічний пейзаж, візерунок на ковдрі і подушках);
- Варіативність планів: від більш загальних сцен до більш крупніших планів, наближених, бо це створює відчуття послідовності й плавного занурення в

нічний стан.

Реалізація художнього рішення в цифровому середовищі була виконана з акцентом на передачу м'якої, тактильної текстури, що відповідає естетиці дитячої ілюстрації.

Особлива увага була приділена деталізації ключових об'єктів:

- Промалювання хутра котика здійснювалася за допомогою багатошарового накладання пензлів, що імітують м'які штрихи, які надають персонажу пухнастості та реалістичного об'єму.
- Сяйво місяця було досягнути через використання м'яких градієнтів і режимів змішування шарів, що формують навколо об'єкта теплий, золотистий німб. Цей світлових ефект підсилює атмосферу затишку і робить місяць вільним джерелом тепла на нічному небі
- Як додатковий декоративний елемент, що підкреслює казковий простір, було використано підвішені декоративні елементи у вигляді гірлянди із зірок. Ці елементи додають ілюстраціям глибини та створюють асоціацію з іграшками над дитячим ліжком.

Колористика підпорядкована концепції сон, ніч, тепло і нічний темі й функції колискової. Домінують холодні фіолетово-сині та блакитні відтінки, теплі жовто-кремові акценти працюють як образ світла (місяць, свічка, сяйво). Як опорні кольори серії зафіксовано палітру із лавандових, синіх та фіолетових, теплих жовто-кремових, нейтрального сірого, світло-блакитного гамми, яка повторюється у ключових об'єктах і деталях та допомагає зберігати єдність між шістьма ілюстраціями (Рис. Г.5).

Для надання ілюстраціям багатоплановості та імітації глибини простору, було введено додатковий візуальний елемент на фон - стилізовані, напівпрозорі силуети гілок дерева. Ці гілки розташовані на задніх на передніх планах і виконані у приглушених, майже прозорих тонах. Вони створюють ефект шаруватості і підсилюють казковість та відчуття занурення в сон.

Текст колискової інтегровано в композицію як обов'язковий ідейний компонент кожного кадру. Ключовим рішенням для типографіки обрано та

застосовано шрифт Shantell Sans, стиль Medium [79]. Він відповідає загальній візуальній концепції казкового сну. Містить округлі форми, плавні лінії та відсутність засічок і різких графічних акцентів. Гармонійно співвідноситься з образами нічної тиші та м'яким ритмом колискової, формуючи завершену художню єдність серії ілюстрацій. Для посилення візуальної виразності та кращої читабельності на темному фоні застосовано ефект м'якого контуру та легкого зовнішнього світіння завдяки світло-жовтому кольору, який візуально пов'язує текст із сяйвом місяця. Шрифт на обкладинці витриманий у тому самому стилі, однак доповнений авторським декоративним обрамленням по контуру.

Описуючи дизайн і зміст ілюстрації на обкладинці до її ключових композиційних елементів належать (Рис. Г.7):

- Центр уваги містить образ сірого котика, який мирно спить на місяці і він виступає головною візуальною домінантою. Місяць у формі широкого півкола розташований у центральній частині обкладинки та займає її основний простір. Таке розміщення забезпечує швидке фокусування уваги дитини на ключовому образі та створює асоціацію з надійною колискою.
- Обрамлення композиції включає стилізовані зірки та хмари, які розташовані по периметру і ще у вигляді гірлянди. Зірки, зокрема, виконують функцію декоративного обрамлення і підсилюють казковий мотив нічого неба та затишку.

На етапі детального опрацювання ілюстрації особлива увага була приділена дотриманню пропорцій персонажа та фонових елементів. Зображення котика має бути максимально великим відносно однієї частини обкладинки, щоб посилити візуальний контакт з дитиною. Місяць був стилізований як велика, затишна форма, яка підтримує та заколисує котика.

Оскільки візуальний акцент зроблено на спокої, погляд персонажа відсутній. Котик зображений у масці для сну та має усміхнені риси мордочки. Це художнє рішення підсилює мотив відходу до сну задля створення завершеного релаксуючого враження. Типографічне розміщення було інтегровано

безпосередньо в ілюстративну композицію, щоб мінімізувати конфлікт між текстом та зображенням:

- Основний заголовок розділено на дві частини: слово «Котику» розташовано над композицією, а «Сіренький» під нею, обидва елементи виконані у вигнутій напівкруглій формі та подані контрастним, але м'яким світло-жовтим кольором.
- Підзаголовок «колискова» вміщено всередині форм півмісяця, під його гострим кінчиком, завдяки чому він органічно поєднується з основним заголовком й підкреслює жанрову приналежність.
- Корінець є мінімалістичним. Він містить лише базову ідентифікаційну інформацію, назву «Коліскова Котику Сіренький».

Дизайн зворотної частини обкладинки є функціонально важливим, але візуально підпорядкований передній частині. Він продовжує колористичну схему, нічне небо у синьо-фіолетових, лавандових тонах та ілюстративний стиль, але без центральної домінанти. Забезпечення художньої цілісності розгортки, на зворотній частині обкладинки типографічний елемент «Котику» інтегровано в композицію, розмістивши його у фіолетовому кольорі на світло-жовтій декоративній хмаринці з гірляндою із зірок, оді як слово «Сіренький» розташовано нижче, повторюючи напівкруглу форму розміщення тексту для візуальної гармонії з лицьовою стороною.

Зворотна частина призначена для розміщення:

- Короткого анотаційного тексту опису змісту та користі колискової для розвитку дитини що звернений до дорослого посередника.
- Штрих-коду та ціни
- Логотипу видавництва.

Опис змісту кожної ілюстрації із серійної візуалізації (Рис. Г.8)

Перша ілюстрація. Зображено нічний пейзаж із трьома будинками, де головним композиційним центром є котик, який розташований на даху центрального будинку. Позиція й напрямок погляду на глядача, задають вхід у серію, котик ніби прислухається й оглядає простір, що відповідає початковим

рядкам колискової. У верхній правій частині композиції розміщено стилізований місяць і зоряне небо, ритм підтримують підвісні декоративні елементи зорі та світлові точки, які повторюватимуться в наступних ілюстраціях як маркери серії. Середовище подано як м'який пагористий ландшафт, вдалечині видніється силует лісу із ялинок, а на передньому плані різна рослинність, тепло і світло з вікон будинків працює як локальні світлові акценти та підсилюють відчуття домашності. Ліворуч вгорі розміщений текст з початковими рядками колискової.

Друга ілюстрація. Котик зображений на підвіконні домашнього простору в позі потягування, у більш крупнішому плані. Композиційний центр - фігура котика з характерними орнаментальними завитками на шерсті та виразним хвостом, який підіймається дугою й підсилює силует. Ліворуч введено предметну деталь - горщик із лавандою. Напрямок погляду котика спрямований у бік рослини, що дає сцені легкої грайливості та живої поведінки персонажа. У верхній частині кадру повторюються підвіси-зорі як серійний декоративний мотив. На передньому плані показано край ковдри з візерунками і бахромою. Праворуч поле для тексту з акцентом на рядках-застереженні «не буди дитяти», завдяки чому сцена читається як окремий смисловий кадр у межах серії.

Третя ілюстрація. Інтер'єрна сцена засинання. Дівчинка спить у ліжку, на орнаментальних подушках, поруч на ковдрі лежить котик, загорнутий у клубочок. Композиція побудована на зіставленні теплого домашнього плану та холоднішого нічного простору за вікном. У кімнаті зображено предмети, що підсилюють відчуття затишку й вечірнього ритуалу: на підвіконні стоїть горщик із лавандою, чашка теплого какао, від якого піднімається пір, а також три запалені свічки як м'які світлові акценти. Вікно відкриває від на нічний пейзаж з силуетом лісі, місяцем, зорями та віддаленим будиночком, до якого веде доріжка, додатково ритм підтримують підвісні декоративні елементи у верхній частині кадру. Праворуч угорі зображений текстовий блок у вигляді продовження колискової, він зберігає читабельність і не перевантажує ілюстрацію.

Четверта ілюстрація. Котик згорнутий клубочком до гори і лежить у

ліжечку, м'якому кошику. Композиція побудована навколо одного пластичного головного образу без великої кількості предметних деталей, тому увага концентрується саме на стані сну. Відповідно, увага максимально зосереджена на образі, тому ця сцена сприймається як візуальна пауза в серії. У верхній частині композиції повторюються підвіси-зорі та декоративні елементи, що формують ритм і зберігають цілісність серії. Теплий жовтуватий контур лежанки створює світловий акцент навколо персонажа та додатково підсилює атмосферу домашнього затишку. Орнаментальні завитки на шерсті котика продовжують декоративну систему всієї серії та підтримують зв'язок із попередніми ілюстраціями. Текстовий блок із фрагментом колискової інтегровано у верхню частину композиції. Текст відповідає фрагменту з «люлі» та рядками-застереженням.

П'ята ілюстрація. Дитина дівчинка тримає котика на руках, що означає контакт, тепло і близькість, над сценою повторювані підвіси-зорі, текст має рефренний фрагмент «Ой, на kota воркота», що закріплює завершальну інтонацію серії. У композиції зображено дівчинку, яка ніжно тримає і притискає до себе котика, це свідчить про контакт і тепло. Центральним акцентом сцени є контакт між персонажами - обійми. Дівчинка зображена у піжамі з декоративними деталями та орнаментальними елементами, що підтримують загальну стилістику проекту. Фігури розташовані ліворуч, тоді як праву частину займає текстовий блок із повторюваним фрагментом колискової. Навколо текстового блоку введено м'яку декоративну підкладку у формі двох хмар, яка візуально відокремлює текст і водночас підтримує атмосферу сну, дрімоти і нічного неба. По всьому периметру верхньої частини композиції повторюються підвіси-зорі зі стилізованим місяцем. Ця ілюстрація виконує роль завершального емоційного акценту серії. Якщо попередні сцени поступово занурювали у стан засинання, то тут головною стає тема близькості, яка відповідає інтонації української народної колискової.

Для наочного представлення фінального результату, обкладинку та одну з ілюстрацій серії, а саме третю, було презентовано на мокапах. Тобто на шаблоні,

який дозволяє побачити як готовий проєкт виглядатиме у реальному середовищі, в руках читача, на книжковій полиці чи у друкованому вигляді. Візуалізація на мокапах дала змогу оцінити цілісність художньо-образного вирішення, перевірити як колірна палітра і композиція працюють у форматі готової книжки та переконатися що проєкт виглядає завершено і професійно (Рис. Г.9).

Серія зчитується як єдина система завдяки повторюваним параметрам: сталій колористиці нічної гами з теплими світловими акцентами, однакової фактурі м'якого олівця та пастелі, єдиній моделі персонажів, пропорцій орнаментальних завитків, овальних форм та домашнього простору. Ритм серії підтримується повтором цих маркерів із варіаціями плану та сцени, тому ілюстрації не дублюють одна одну але і залишаються стилістично узгодженими.

Висновки до розділу 3

Розроблено поетапний алгоритм визначення концепції серійної візуалізації, основних дизайнерських і стилістичних рішень, який переводить вихідні дані, текст, аудиторію, формат подачі, у конкретні параметри візуальної мови: макет, пластику, колористику, типографіку, правила повторюваності мотивів, просторового середовища й уніфікацію персонажа котика і дівчинки. Визначено проєктні сценарії використання серії ілюстрацій. Реалізація первинного етапу художньої розробки через ескізування. Цілеспрямований пошук оптимального композиційно-образного вирішення для кожної ілюстрації.

Обрано змішаний підхід, який поєднав цифрові інструменти з естетикою ручної роботи. Основним середовищем для створення ілюстрацій слугувала програма Procreate з використанням пензлів імітації м'якого олівця, пастелі та цифрового аерографа. У ній і було додано текстуру, яка імітує легку зернистість паперу. Типографічне оформлення виконано в Adobe Illustrator. Технічну підготовку ілюстративного матеріалу забезпечено через роботу з кольоровими профілями RGB та CMYK, роздільною здатністю 300-350 dpi та збереженням фінальних файлів у форматах PNG і PDF відповідно до вимог як цифрової демонстрації так і друкованого відтворення.

Таким чином, у розділі представлено послідовну та обґрунтовану систему художніх, композиційних, і технічних рішень, які забезпечують цілісність, естетичність, функціональність та поетапне виконання серії ілюстрацій до української народної колискової «Котику Сіренький», повністю адаптованої до потреб дитячої цільової аудиторії та особливостей жанру колискової.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У ході виконання кваліфікаційної роботи було комплексно зібрано та систематизовано вихідні дані, опрацьовано джерельну базу, проведено проєктно-аналітичну та практичні частини. У межах дизайн-проєкту досліджено теоретичні, культурологічні та практичні засади створення серії ілюстрацій до української народної колискової «Котику Сіренький». Проєктне завдання вимагало поєднання мистецтвознавчих знань із навичками графічного проєктування, що забезпечило багаторівневий підхід до розробки ілюстративного матеріалу.

На основі теоретичного аналізу визначено специфіку, роль, функції та значення наративної дитячої ілюстрації як засобу комунікації, формування художнього смаку, зорової культури, фантазії, емоційної сфери дитини, що виконує інтерпретаційну, пізнавально-навчальну, виховну, естетичні та доповнювальну функції. Висвітлено і обґрунтовано важливість питання екологічної відповідальності та свідомого ставлення до довкілля під час споживання дитячих ілюстрованих книг. Вивчення творчості Якова Гніздовського дозволило окреслити значення стилізації, узагальнення форм та символічної виразності для ілюстрації, що позитивно вплинуло на подальшу розробку образу головного персонажа - котика. Окрему увагу приділено феномену анімалістики у світовому та українському мистецтві, що дало змогу глибше зрозуміти роль тваринних образів, зокрема котика, у культурній традиції та визначити їхню значущість для дитячої літератури.

Аналіз аналогів дитячої книжкової ілюстрації дитячих видань дозволив виокремити ключові тенденції та вимоги до стилістики, колористики й шрифтових рішень, а також сформуванати комплекс критеріїв ефективної візуальної комунікації з цільовою аудиторією, а саме з дітьми раннього і дошкільного віку та дорослими-посередниками. Окреслити проєктні сценарії використання розроблених ілюстрацій під час родинного читання чи співу, освітньо-наукових занять, презентаційних та виставкових подач. Це сприяло

формуванню виважених дизайнерських рішень на всіх етапах дослідження.

Практична частина дослідження стала підсумком теоретично-аналітичної бази. Було здійснено пошук візуальних аналогів, розроблено ескізи, опрацьовано композицію, колірну палітру та шрифтову концепцію. Визначено оптимальний формат, підібрано техніки та створено шість фінальних ілюстрацій з подальшою підготовкою до друку.

Загалом результати дослідження підтверджують важливість комплексного підходу до створення дитячої книжкової ілюстрації, що поєднує аналіз художньої традиції, вивчення цільової аудиторії та професійні дизайнерські принципи. Створена серія ілюстрацій є концептуально обґрунтовано, художньо цілісною й відповідає специфіці жанру дитячої літератури та колискової пісні. У результаті отримано цілісне, стилістично виважене та функціонально обґрунтоване графічне вирішення, що відповідає вимогам дитячого видання та може слугувати основою для подальшого розвитку проекту в межах дитячого видання та професійної дизайнерської практики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Арікава Х. Щоденник мандрівного кота ; пер. з яп. М. Побережника. 2-ге вид., Київ : Артбукс, 2025. 272 с.
2. Бразелл Д., Девіс Д. Як зрозуміти ілюстрацію, пер. з англ. Т. Кривов'яз, Л. Базь. Київ: ArtHuss, 2019. 208 с.
3. Бразелл Д., Девіс Д. Як стати успішним ілюстратором, пер. з англ. Л. Базь, Т. Кривов'яз. Київ: ArtHuss, 2018. 208 с.
4. Була О. Вересова Міль. Львів: Видавництво Старого Лева, 2022. 80с.
5. Була О. Казки для Місяця. Чарівниця-нічниця. Львів: Видавництво Старого Лева, 2025. 64 с.
6. Була О. Світ туконі: казковий світ туконі і молей. URL: <https://www.tukoni.com.ua> (дата звернення: 09.02.2026).
7. Ван Х. Графічні ілюстрації китайських та українських дитячих книжкових видань кінця XX ст.: інспірації та художні особливості. *Art and design*. 2024. № 1 (25). С. 98-112. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2024.1.9>
8. Ван Ханьпін. Порівняльне дослідження художніх особливостей китайської та української дитячої книжкової ілюстрації початку XXI ст. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2023. № 44. С. 78-89. URL: <https://zbirnyky.rshu.edu.ua/index.php/ucpm/article/view/606/1627> (дата звернення: 17.02.2026).
9. Вересова Міль. Видавництво Старого Лева. URL: <https://starylev.com.ua/knyga-veresova-mil> (дата звернення: 10.02.26)
10. Гайленд А., Робертс К. Коти в мистецтві, пер. з англ. Ю. Вітяк. Київ: Nebo BookLab Publishing, 2021. 160 с.
11. Герберт С. Галерея котів, пер. з англ. Т. Малкович, іл. С. Герберт. Київ: А-ба-ба-га-ла-ма-га, 2019. 320 с.
12. Гула Є. П., Денисенко Ю. М., Денисенко К. В., Дульська Я. О., Оганесян С. В. Вплив стильових тенденцій світової культури на дизайн дитячої

художньої книги. *Art and design*. 2022. № 2 (18). С. 57-67.
DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2022.2.5>

13. Дитина і книга: погляд крізь призму часу. Київ: ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 2012. 108 с. URL: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/01/Dytyna_i_knyga.pdf (дата звернення: 10.02.2026).

14. Дитячий фольклор: колискові пісні та забавлянки, упоряд. Г. В. Довженок; ноти К. М. Луганська. Київ: Наукова думка, 1984. 471 с. URL: <https://archive.org/details/kolyskovi1984/page/n63/mode/2up> (дата звернення: 09.02.2026).

15. Дослідження «Читання в Україні». URL: <https://www.barabooka.com.ua/doslidzhennya-chitannya-v-ukraini/> (дата звернення: 06.03.2026).

16. Емброуз Г., Оно-Білсон Н. Основи. Графічний дизайн 01 : Підхід і мова, пер. з англ. Л. Базь, Р. Дзюба, Т. Кривов'яз. Київ: ArtHuss, 2019. 192 с. (Серія «Креативна кар'єра». Серія «Основи. Графічний дизайн»).

17. Єжова О., Пекна М. Українські етнічні мотиви в дизайні друкованого видання. *Актуальні проблеми сучасного дизайну* : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 04 квітня 2025 р. Київ: КНУТД, 2025. С. 270-272 (дата звернення: 29.03.2026).

18. Журавель-Змеєва Л. С. Трансформація образів і форм у сучасному мистецтві та дизайні під впливом воєнного часу. *APT-платФОРМА*. 2024. Вип. 1 (9). С. 201–217. DOI: <https://doi.org/10.51209/platform.1.9.2024.201-217> (дата звернення: 29.03.2026).

19. Зільбер Д. Розмова про ілюстрацію в піжамі та з філіжанкою кави. Київ: ArtHuss, 2023. 318 с.

20. Іванченко О.В. Видавництво «Веселка»: особливості становлення, функціонування й розвитку: монографія. Черкаси: Брама-Україна, 2021. 144 с.

21. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення, за заг. ред. Стівена Фартінга, пер. з англ. А. Пітика, К. Грицайчук, Ю. Єфремова, Ю. Сироїд, О. Ларікової. Харків: Віват, 2021. 576 с.

22. Кадоркіна Ю. О. Сучасна українська книжкова ілюстрація. Оформлення прози та віршованих збірок. *Молодий вчений*. 2018. № 12 (64). С. 19-22. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2018-12-64-5> (дата звернення: 12.02.2026).
23. Казки для місяця. Чарівниця-нічниця. Видавництво Старого Лева. URL: <https://starylev.com.ua/knyga-kazky-dlya-misyasya-carivnytsya-nichnytsya> (дата звернення: 10.02.26).
24. «Казки для Місяця. Чарівниця-нічниця» - зустрічайте нову книгу Оксани Були. Видавництво Старого Лева. 14.03.2025. URL: <https://starylev.com.ua/news/kazky-dlya-misyasya-carivnytsya-nichnytsya-zustricayte-novu-knygu-oksany-buly> (дата звернення: 09.02.2026).
25. Котику сіренький Котику Біленький. Українські пісні. URL: <https://www.pisni.org.ua/songs/531141.html> (дата звернення: 09.02.2026)
26. Котику сіренький: колискова (запис 05.05.1999; с. Харківці, Полтавська обл.; збирач М. Мусієнко; транскрипція Н. Олійник) URL: <https://folklore.kh.ua/site/track?id=2718> (дата звернення: 14.02.2026).
27. Кошка А. Д., Здор О. Г., Лихолат О. В. Ілюстрована книга в українському культурному просторі: між традицією та сучасністю (на прикладі авторського дизайну до твору Івана Франка). *Український мистецтвознавчий дискурс*. 2025. № 3. С. 60-69. DOI: <https://doi.org/10.32782/uad.2025.3.8> (дата звернення: 14.03.2026).
28. Лук'янець Г. «Котячі» колискові. 25 трав. 2023. URL: <https://folklore.kh.ua/site/article?id=4> (дата звернення: 18.03.2026).
29. Макарик В. Найчарівніша осіння історія. Рецензія на книгу «Вересова міль» Оксани Були. 13.10.2022. URL: <https://starylev.com.ua/blogs/naycarivnisa-osinnya-istoriya-recenziya-na-knygu-veresova-mil-oksany-buly> (дата звернення: 13.02.2026).
30. Мельник І. Яків Гніздовський - славетний митець із Галичини. URL: <https://zbruc.eu/node/32067> (дата звернення: 24.02.2026).

31. Мельник О. Я., Штець Я. В. Українські народні мотиви: практика застосування у дитячій книжковій ілюстрації XX ст. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2022. № 1. С. 85-89. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.1.2022.257455> (дата звернення: 20.02.2026).
32. Микитенко В. Картина «Білий кіт відпочиває». URL: <https://kyiv.gallery/mykytenko-viktor/kartyna-bilyi-kit-vidpochyvaie-9203> (дата звернення: 26.02.2026).
33. Олійник В. А. Книжкові ілюстрації Надії Лопухової : авторська художня концепція, графічний потенціал. *Art and design*. 2023. № 1 (21). С. 135-142. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2023.1.13>
34. Олійник Я. Колискова пісня та її вплив на емоційний стан людини. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2025. Вип. 87, т. 2. С. 162-167. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/87-2-23> (дата звернення: 13.02.2026).
35. Печенюк Т. Кольорознавство. Київ: Грані-Т, 2009. 192 с.
36. Потушняк Ф. М. Я і безконечність: Нариси історії філософії Закарпаття, упоряд. та післямова Р. Офіцинського. Ужгород: Гражда, 2003. 127с.
37. Радченко О. Спатоньки час! Київ: Ранок, 2023. 16 с.
38. Різдво у Гогвортсі. Велике ілюстроване видання. Yakaboo. URL: <https://www.yakaboo.ua/ua/rizdvo-u-gogvortsi-velike-iljustrovane-vidannja.html> (дата звернення: 11.02.26).
39. Роулінг Дж. Різдво у Гогвортсі. Київ: А-ба-ба-га-ла-ма-га, 2024. 48с.
40. Рубан Л. Роль колискової пісні у духовному вихованні дитини. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2022. Вип. 55, Т. 2. С. 307-311. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/55-2-49> (дата звернення: 01.03.2026).
41. Соболєв О. В. Образотворчі концепції книжкової ілюстрації дитячої книги. *Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті*. 2017. № 4. С. 48-51. URL: <https://tihae.org.ua/pdf/t2017-04-08-sobolev.pdf> (дата звернення: 05.03.2026).

42. Солсбері М., Стайлз М. Дитячі книжки-картинки. Мистецтво візуальної оповіді, пер. з англ. Л. Коцюк, О. Пелипенко. Київ: ArtHuss, 2023. 208с.
43. Спатоньки час! Видавництво Ранок. URL: <https://www.ranok.com.ua/info-spatonki-cas-39330.html> (дата звернення: 11.02.26)
44. Токар М. Художньо-естетичні особливості дитячої книжкової ілюстрації. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. 2018. Вип. 35. С. 220-233. DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1313155> (дата звернення: 08.03.2026).
45. Триколенко С. Т., Триколенко Е. Е. Коти в сучасному українському живописі. *Молодий вчений*. 2024. № 2 (126). С. 1-7. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-2-126-1> (дата звернення: 11.03.2026).
46. Харчишин О. Колискові пісні в умовах російсько-української війни (з 2014 р.) : особливості функціонування. *Народознавчі зошити*. 2023. № 6 (174). С. 1459-1467. DOI: <https://doi.org/10.15407/nz2023.06.1459> (дата звернення: 18.03.2026).
47. Ходанич П. М. Анімалістика як світоглядна ідея в образотворчому мистецтві Закарпаття. *Вісник Закарпатського художнього інституту*. Ужгород, 2015. Вип. 6. С. 80-83. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/newtracaar_2015_6_21 (дата звернення: 01.03.2026).
48. Шалінський І. Творчість Я. Гніздовського в контексті української культури. *Культурологічна думка*. 2009. № 1. С. 127-129. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Kultdum_2009_1_20 (дата звернення: 25.03.2026).
49. Шевцова О. А., Кутепа С. Г., Мараховська І. О. Дитячий садок і родина : методично-інформаційний посібник для батьків і вихователів. Кн. 1. Харків: Майдан, 2009. 48 с.
50. Шпаков А. Огляд-рецензія на художньо-технологічне оформлення книжок «Веселки» за 1972 р. Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України. Ф. 667. Оп. 1. Од. зб. 1520. Арк. 1-6.
51. Шульська Н. М., Манюхіна А. Ілюстративна культура сучасної дитячої книги: видавничі норми й читацькі вимоги. *Scripta manent: молодіжний*

науковий вісник Інституту філології та журналістики. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. Вип. 3. С. 152-154. URL: <http://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/10381> (дата звернення: 26.02.2026).

52. Albers J. *Interaction of Color* : 50th Anniversary Edition. New Haven, CT: Yale University Press, 2013. 208 p.

53. Beatrix Potter - The Artist. URL: <https://beatrixpottersociety.org.uk/beatrix-potter/the-artist/> (дата звернення: 14.02.2026).

54. Bycheva A., Galchynska O., Pshinka N. Features of illustrating books for children of different age groups. *Art and Design*. 2025. Vol. 8, No. 4. P. 127-136. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2025.4.11> (дата звернення: 10.03.2026).

55. Character design cat. URL: <https://www.behance.net/gallery/230754889/character-design-cat> (дата звернення: 10.03.2026).

56. Cohn N. Visual narrative comprehension: Universal or not? *Psychonomic Bulletin & Review*. 2020. Vol. 27. P. 266-285. URL: <https://doi.org/10.3758/s13423-019-01670-1> (дата звернення: 06.03.2026).

57. Darling S. How Are Book Covers and Their Components Represented in the Digital Market? *Interscript*. 2019. Vol. 2, no. 1, p. 20-34. DOI: <https://doi.org/10.14324/111.444.2398-4732.004> (дата звернення: 09.03.2026).

58. Gage J. *Color and Meaning: Art, Science, and Symbolism*. Berkeley and Los Angeles, California : University of California Press, 1999. 320 p.

59. Gray color meaning and psychology. URL: <https://maestrovirtuale.com/en/gray-color-meaning-and-psychology/> (дата звернення: 14.02.2026).

60. Hladíková H. Children's Book Illustrations: Visual Language of Picture Books. *CRIS - Bulletin of the Centre for Research and Interdisciplinary Study*. 2014. Vol. 2014 (1). P. 19-31. DOI: <https://doi.org/10.2478/cris-2014-0002> URL: https://www.researchgate.net/publication/273967853_Children's_Book_Illustrations_Visual_Language_of_Picture_Books (дата звернення: 12.02.2026).

61. How to Create the Perfect Children's Book Cover. URL: <https://www.eevijones.com/childrens-book-cover/> (дата звернення: 09.03.2026).
62. Illustrations for Cat children's poetry book. URL: <https://www.behance.net/gallery/98903701/Illustrations-for-Cat-childrens-poetry-book> (дата звернення: 06.02.2026).
63. Khynevych R., Batrak V., Skliarenko V., Vasylenko O. Character's visual image creation in multimedia projects. *Art and Design*. 2025. № 1. P. 92-102. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2025.1.7>
64. Kneen B. Granpa and the polyphonic teddy bear in Mr Magritte's multidimensional gorilla park: complexity and sophistication in children's picture books : Magister Artium (English). Pretoria : University of Pretoria, 2003. 173 p. URL: <http://hdl.handle.net/2263/22840> (дата звернення: 08.03.2026).
65. Little L. Creation as a method of enquiry: reflections on practice-based research in children's picturebook illustration. *Journal of Illustration*. 2017. Vol. 4, no. 2. P. 173-185. URL: https://doi.org/10.1386/jill.4.2.173_1 (дата звернення: 14.03.2026).
66. Loomis A. Creative Illustration. London : Titan Books, 2012. 300 p.
67. Lupton E. Thinking with Type: A Critical Guide for Designers, Writers, Editors, and Students. New York : Princeton Architectural Press, 2024. 256 p.
68. Manolossou K. A Practice-based Investigation of Animal Character Development in Picturebook Illustration (Written exegesis) : Doctor of Philosophy. Cambridge: Anglia Ruskin University, 2012. 218p. URL: https://www.academia.edu/34763354/A_Practice_based_Investigation_of_Animal_Character_Development_in_Picturebook_Illustration_Written_exegesis (дата звернення: 07.03.2026).
69. Momowaaai. URL: <https://x.com/momowaaai/status/1915023735335383319> (дата звернення: 09.02.2026).
70. Nikolajeva M. Picturebooks and emotional literacy. *The Reading Teacher*. 2013. Vol. 67, No. 4. P. 249-254. DOI: <https://doi.org/10.1002/trtr.1229> (дата звернення: 19.03.2026).

71. Nikolajeva M., Scott C. How picturebooks work. New York: Garland, 2001. XI, 293 p.
72. Pantaleo S. Kindergarten Children's Talk About Illustration Techniques in an Almost Wordless Picturebook. *Early Childhood Education Journal*. 2024. Vol. 52. P. 1281-1295. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10643-023-01458-y> URL: https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC9982760/pdf/10643_2023_Article_1458.pdf (дата звернення: 31.03.2026).
73. Peter Rabbit: The Bedtime Bunny Hunt: A Lift-the-Flap Storybook. Amazon. URL: <https://www.amazon.ca/Peter-Rabbit-Lift-Flap-Storybook/dp/0241613108> (дата звернення: 16.02.26).
74. Potter B. Peter Rabbit: The Bedtime Bunny Hunt: A Lift-the-Flap Storybook. London: Frederick Warne, 2023. 24 p.
75. Pylypenko O. O., Tkachenko K. A. Development of a series of illustrations for children's literary works as a tool of art and education. *Наука і бізнес у повоєнному відновленні України: стратегія регіонального розвитку* : збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції. Кременчук: ЦФЕНД, 2025. С. 102-104. URL: <https://www.economics.in.ua/2025/09/20.html>
76. Riquelme E., Munita F. Mediated Reading of Children's Literature as Paradigmatic Scenario to Develop Emotional Competence. *Psicologia: Teoria e Pesquisa*. 2017. Vol. 33, pp. 1-6. DOI: <https://doi.org/10.1590/0102.3772e33315> (дата звернення: 02.03.2026).
77. Rybak K. Towards A Literature of Action: Green Informational Picturebooks and Critical Engagement with Fighting Climate Change. *Children's Literature in Education*. 2025. Vol. 56, No. 2. P. 210-224. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10583-023-09549-5> (дата звернення: 28.02.2026).
78. Salisbury M., Styles M. Children's Picturebooks: The Art of Visual Storytelling. London : Laurence King Publishing Ltd, 2012. 192 p.
79. Shantell Sans. Google Fonts. URL: <https://fonts.google.com/specimen/Shantell+Sans> (дата звернення: 28.02.2026).

80. Sundmark B. The Visual, the Verbal, and the Very Young: A Metacognitive Approach to Picturebooks. *Acta Didactica Norge*. 2018. Vol. 12, No. 2. Art. 12. P. 1-17. DOI: <https://doi.org/10.5617/adno.5642> (дата звернення: 09.03.2026).

81. Topipittori. URL: <https://www.topipittori.it/en/> (дата звернення: 09.03.2026).

82. Walsh J. R., Rouse R. Understanding the Design Values of Baby Books: Materiality, Co presence, and Remediation. *Children's Literature in Education*. 2023. Vol. 54, p. 354-375. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10583-023-09546-8> (дата звернення: 03.03.2026).

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Рис. А.1 Розворот із книги «Mum's Hair» [78]

КОТИКУ СІРЕНЬКИЙ, КОТИКУ БІЛЕНЬКИЙ
Колискова

Ко - ти - ку сі - рень - кий, ко - ти - ку бі - лень - кий,
Не хо - ди по ха - ті, не бу - ди ди - тя - ти.

ко - т - ку во - ло - ха - тий, не хо - ди по ха - ті.
Ди - тя бу - де спа - ти, ко - тик вор - ко - та - ти.

Ой на ко - та вор - ко - та, на ди - ти - ну дрі - мо - та.

А - а - а - а!

*Котику сіренький, котику біленький,
Котку волохатий, не ходи по хаті.
Не ходи по хаті, не буди дитяти.
Дитя буде спати, котик воркотати.
Ой на ката воркота, на дитину – дрімота.
А-а, а-а, а!*

Рис. А.2 Варіант базового тексту колискової для ілюстрування [49]

ДОДАТОК Б

Рис. Б.1 «Білий кіт відпочиває», В. Микитенко, 2018, акварель [32]

Рис. Б.2 «Біла камелія», 2010 - ліворуч, «Кіт містера Генкіна», 2011- праворуч, Мідорі Ямада [10]

Рис. Б.3 «Кіт», Я. Гніздовський, 1979, дереворит [30]

Рис. Б.4 Візуальні аналоги образу котика (стилістика різних ілюстраторів) [55], [69], [62].

ДОДАТОК В

Рис. В.1 Аналог книжкової ілюстрації «Казки для Місяця. Чарівниця-нічниця»,
Оксана Була [23]

Рис. В.2 Аналог книжкової ілюстрації «Вересова міль», Оксана Була [9]

Рис. В.3 Аналог ілюстрацій ілюстрованого видання «Різдво у Гогвортсі»,
Джоан Ролінг [38]

Рис. В.4 Аналог книжкової ілюстрації «Забавлянки-колисанки. Спатоньки час!», Олена Радченко [43]

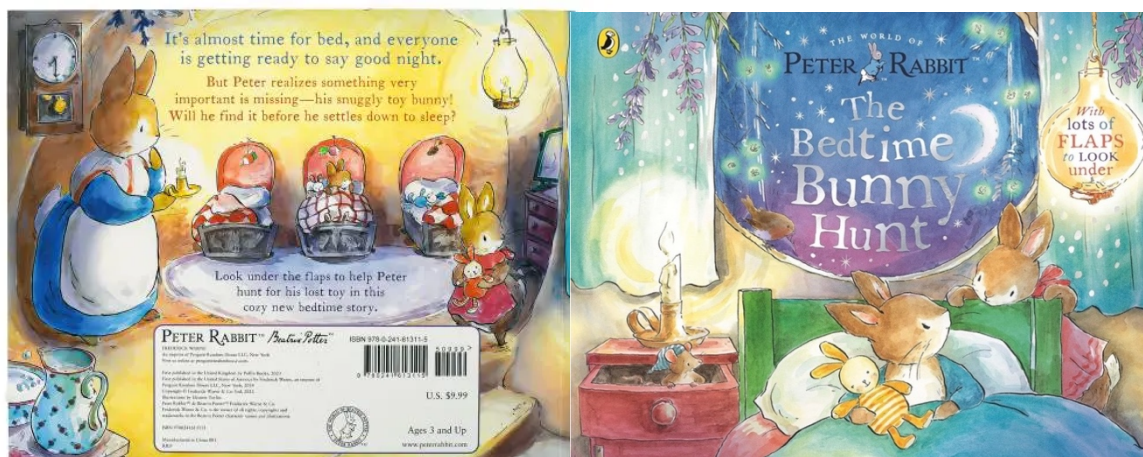

Рис. В.5 Аналог книжкової ілюстрації «Peter Rabbit: The Bedtime Bunny Hunt: A Lift-the-Flap Storybook», Beatrix Potter [73]

ДОДАТОК Г

Рис. Г.1 Ескізні варіанти композиційного та шрифтового вирішення обкладинки

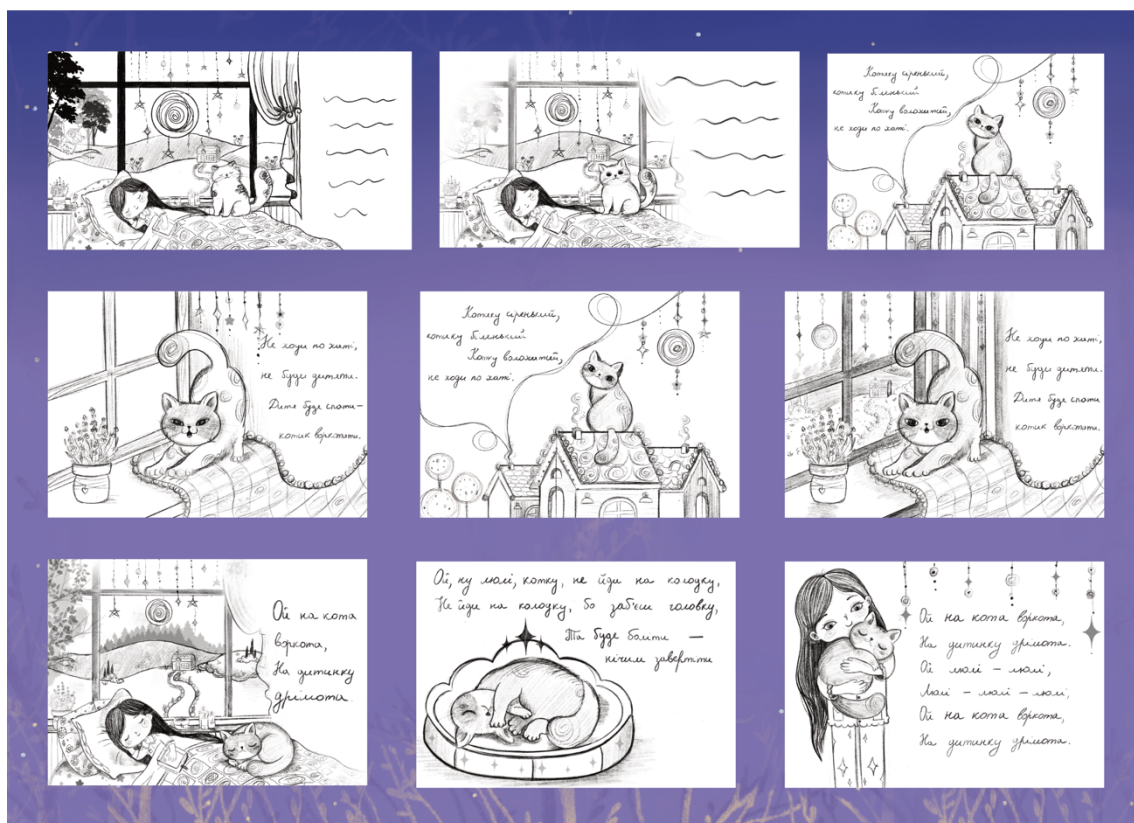

Рис. Г.2 Пошукові начерки персонажа та візуального образу серії ілюстрацій

Рис. Г.3 Композиційні ескізи ілюстрацій із розміщенням тексту (технічні малюнки)

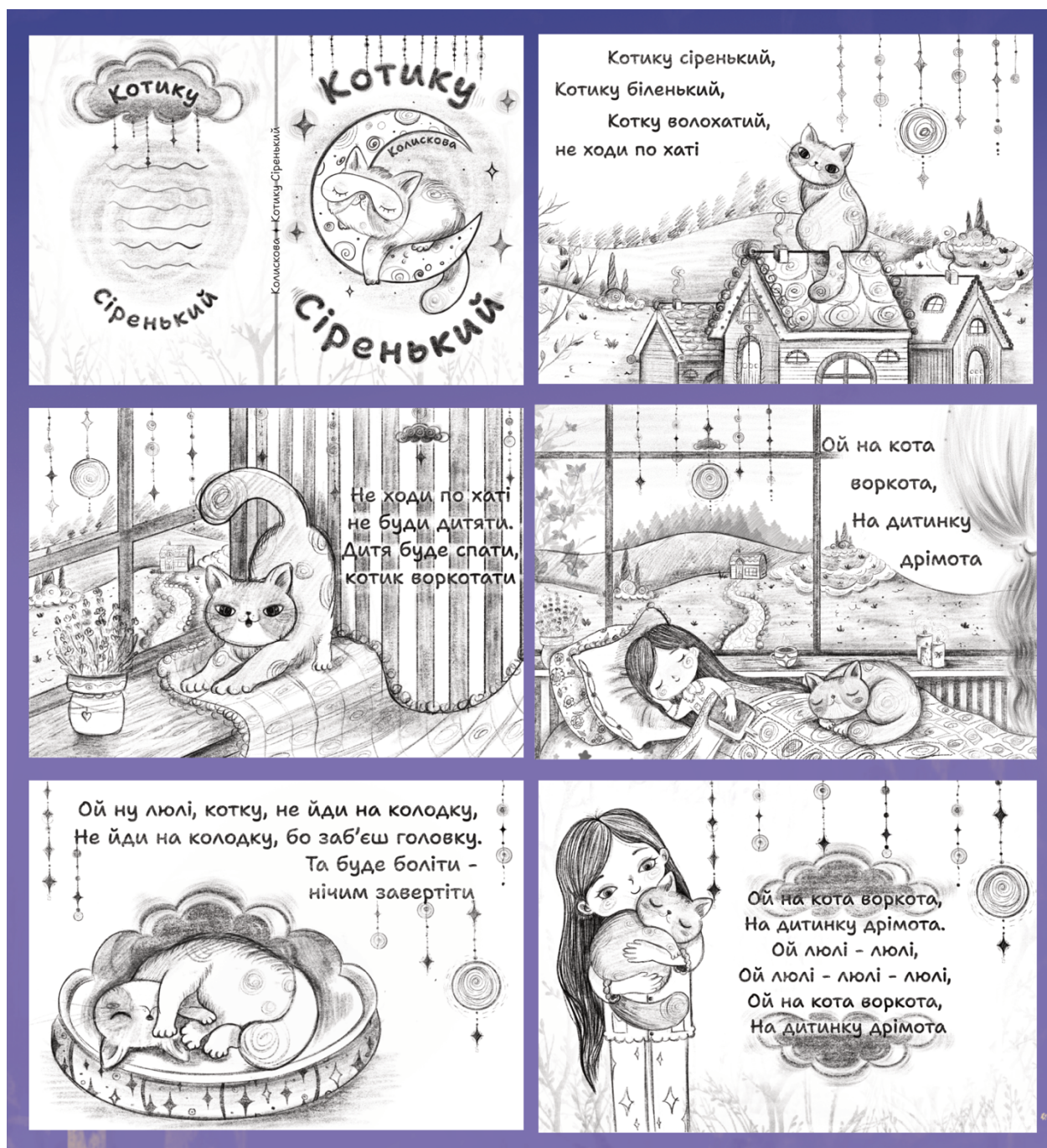

Рис. Г.4 Опрацьовані ескізи обкладинки та серії ілюстрацій

Рис. Г.5 Колірна палітра до серії ілюстрацій та її пошук

Рис. Г.6 Образ персонажа дівчинки у повний зріст

Рис. Г.7 Дизайн ілюстрації на обкладинці української народної
колискової «Котику сіренький»

а

б

В

Г

Д

Рис. Г.8. а, б, в, г, д - готовий дизайн серії ілюстрацій до української народної колискової «Котику Сіренький»

а

В

Рис. Г.9. а,б,в - візуалізація на мокапах однієї ілюстрації із серії та ілюстрації на обкладинці

Рис. Г.10 Сертифікат участі в Міжнародній науково-практичній конференції
«Наука і бізнес у повоєнному відновленні України: стратегія регіонального
розвитку» [75]

Рис. Г.11 Диплом за зайняте 3 місце на XXIII Міжнародному конкурсі «Сузір'я Каштан»

Рис. Г.12 Диплом за зайняте 1 місце на Міжнародному конкурсі соціального плакату «Mental Health»